

**Incipiunt decretales extrauagantes
que emanauerunt post sextum.**

De electione et electi potestate

Bonifacius octauus.

Inuice nobis debitū fuit utis ex-
poscit. ut q̄ ad reformādos i dero
mores ⁊ act⁹ put nobis ex alto per-
mittit solert in tēdim⁹. ibi p̄cipue
reformatiōis accōmode remediū apponam⁹
vbi mai⁹ respicim⁹ piclū iminere. **S**ane q̄
piculosum existat. q̄ aliq̄s in officio dignitate
vel gradu fore se asserat ⁊ p̄ tali etiā hēat. nisi
p̄ ipse q̄d asserit legitimis oñderit documē-
tis tā ex civilibus q̄ ex canonicis iſtitutis col-
ligitur euidēter. **A**ſſerēti nāq̄ cū mādatiſ
p̄cipis se veniſſe credendū nō ē. niſi hec ſcri-
ptis pbauerit. nec ſimiliter crediſ ſe aſſerenti
legatum. **N**ūq̄ em̄ aplice ſedis moris fuit
abſq̄ ſignatis apicib⁹ vñdecūq̄ legatiōez ſuſci-
pere. ſ; nec dicēti ſe delegatū ſedis eiūſdē cre-
ditur vel intenditur. niſi de mādato apoſto-
lico fide doceat oculata. **S**imiliter clerici ad
alienam dioceſim ſiue ſuozū ordinariōzū litte-
ris venientes. nec in ſuis recipiuntur ordini-
bus. nec ad ſupiores aſcendūt. **C**lerici quo-
q̄ ⁊ monachi q̄ de ſuis ciuitatibus ad aliam
urbem proficiſcuntur. niſi muniti veniāt ſuo-
rum litteris p̄latorū non ſunt clerici vñ mo-
nachi reputandi. **S**iquis p̄terea in clerū ele-
ctum ſe dicat. ſi ſacerdotem ſeſe nominet hoc
ſcrutandū ē. quia non ſine periculo eſt in tali-
bus communicatio iſdiſcuſſa. **Q**uod autē in il-
lis qui ſe epiſcopos ⁊ ſupiores p̄latos. etiā
abbates priores ſeu alios monaſteriorum re-
ctores quocūq̄ noīe cēſeāt appellāt. ſit diſcuſ-
ſio celebris ⁊ diligēs faciēda. luculēter apparz
ſi ſcādala et picula graua q̄ ipſozū parere poſ-
ſet cōdicatio iſdiſcuſſa diligēt⁹ attēdāt. hīc nos
euidēs euocat ratio. ut cū p̄miſſis alijs caſib⁹
q̄ minoris exiſtūt piculi ſit ex cōſtitutionibus
editis iā. p̄miſſū. hīc vltimū q̄ pericula grauior
ra mināt nequaq̄ ſine p̄uiſionis opportune
remedio relinquamus. p̄nti itaq̄ perpetuo
valitura cōſtitutione ſācimus. ut epi ⁊ alij p̄-
lati ſuperiores ⁊ ceteri monaſteriorū regimīa
exercentes quocūq̄ nomine cēſeātur qui ap̄
dicte ſedē p̄mouentur. aut cōſfirmatiōis cōſe-
cratiōis vel bñdictiōis mun⁹ recipiūt ad cō-
miſſas eis ecclās ⁊ mōaſteria abſq̄ dicte ſedis
lētis huius eozū p̄motionem cōſfirmatiōē cō-

ſecratiōē ſeu bñdictiōē cōtinētib⁹ accedere
vel bonoz ecclāſticoz admīſtratiōez accipere
nō p̄ſumāt. nulliq̄ eos abſq̄ dictaz literaz
oſtendiōe recipiāt. aut eis pareāt vel intendāt
Quod ſi forſan cōtra p̄ſumptū fuerit. q̄d p̄
ep̄os ⁊ p̄latos abbates p̄oēs ⁊ alios mōaſteri-
oz regimīa exercentes p̄dictos medio tpe actū
fuerit irrituz habeat. **N**ec q̄cūq̄ iterim iſdē epi
vel p̄lati abbates p̄ores vel regimīa exercent
tes de ecclāz vel monaſteriorū puētib⁹ p̄cipi-
ant eozū dē. **C**apitula vero ⁊ cōuētus ecclēſia-
rum ⁊ monaſteriorū ipoz ⁊ alij quicūq̄ ipſos
abſq̄ hui⁹ dicte ſedis litteris recipiētes ſobe-
diētes eiſdē tādiu ſint a bñficiōz ſuoz p̄ceptō
ne ſuſpenſi. donec ſuper hoc eiſdē ſedis gra-
tiam meruerit obtiēre. **E**piſcopi quoq̄ abba-
tes priores ⁊ alij monaſteriorū regimīa exer-
tes p̄dicti ſolito fidelitatis ⁊ obedientie iura-
mēto nō p̄ſtito. **A**lii etiā p̄tiffices quos ap̄
p̄dictā ſedē palū cōtinget recipere abſq̄ litte-
ris traditiōis ipſius palij nequaq̄ ab eadē di-
ſcedāt. **D**iſcedētes vero quouſq̄ huiſmodi
iuramentum p̄ſtiterint ⁊ litteras obtinuerit.
niſi de ipaz ecclāz ⁊ monaſteriorū puētibus
p̄cipiant. ⁊ q̄cūq̄ interiz p̄ eos ut de alijs p̄dici-
tur actū fuerit. vñibus non ſubſiſtat.

Benedictus vñdecimus.

S religioſus qui abſq̄ ſui ſupioris licē-
tia electiōi de ſe facte p̄ſentire nō p̄t
illā poſt electiōē ſibi p̄ntatā vñ ei⁹ elec-
tores infra tps. p̄ eiſdē ſupioris p̄ntia vñ ab-
ſentia moderān. nequaq̄ obriēat. dat genera-
le cōciliū lugdiū. electozib⁹ extūc ad electiōē
aliā p̄cedendi liberā facultatē. **U**ex q̄ frequē-
ter dubitatū ē. an etiā ſit eo ipſo iure ſiquod
ei cōpetebat huius electiōe p̄iuatus. ſtatu-
mus illo eū hoc ipſo fore p̄iuatū. **I**dem.

Sancta romana ecclā que diſponente
dño ſup oēs alias ordinarie ptātis ob-
tinet principatum a deo. utpote ma-
ter vniuerſozū xp̄ifidelīū et magiſtra quat-
tuoz patriarchales ſedes inſtituit. inter quas
poſt ipſam ro. ec. cōſtantinopolitanā primūz.
alexādrinā ſecundū. anthiochenā tertū. ⁊ hie-
roſolymitanā q̄rtum locum voluit obtinere.
ipſaſq̄ multis p̄rogatiuis ⁊ honoribus ac p̄ui-
legijs decorauit. de q̄z p̄uiſionib⁹ cum eas va-
care cōtingit tanto ē accuratius cogitandū et
attenti⁹ p̄uidendū. q̄nto maioris eminent
altitudie dignitatis. ⁊ periculoſe errareſ i. p̄ui-
ſionib⁹ earū dē. **S**up hec igiſ cū fratib⁹ n̄tis

habita deliberatione matura iter alia nre pfi-
deratiōi occurrit: q̄ oēs phdoloꝝ pdictaz sedi
um patriarchalium ciuitates aut sunt destru-
cte: aut occupate ab infidelibꝝ vel in scismatis
cis detinēt: ipaz caplis seu cōuētibus: ⁊ canōi-
cis disp̄his vndiqꝝ p̄ ciuitates ipas p̄ alias re-
giōes seu loca a ciuitatibꝝ ipis remota: ex quo
cōtigit sicut exp̄iētia nup̄ nos docuit. q̄ vacāte
cōstantinopolitana eccia p̄ mortē bone memo-
rie petri patriarche solū per vnum dumtaxat
eius canonicū fuit de nouo pastore electio ce-
lebrata. alijs canonicis suis agētibus i remo-
tis. dictus tñ electus iuri siqꝝ sibi ex electiōe
hmōi cōpetebat in nostris māibus sponte ac
libere resignauit. iōqꝝ de eozūdē fratru cōsi-
lio ⁊ aplice ptātis plenitudine statuimꝝ. vt q̄
diu ciuitates ipse scismaticoz aut infidelū sub
sūt aut suberūt ditioni aut detinebunt p̄ eos.
canonici dictaz patriarchaliū sediu cū eas vel
iparū aliquā seu aliqꝝ vacare cōtigerit. ad ele-
ctionē postulationē seu quāuis puisionē de
p̄ficiēdo sibi patriarcha vel pastore nullo mō
procedāt absqꝝ aplice sedis licentia speciali

noti-
ciā deducatur. Nos enim a data presentiu de
cernimus irritū ⁊ inane si secus per pdicta ca-
pitula cōuentus vel canonicos aut quēuis ali-
um vel alios sciēter vel ignorāter fuerit attē-
tatur. Non ob. quibuscunqꝝ ipaz eccliarū vel
alicuius eaz cōsuetudinibus vel statutis iura-
mento cōfirmatione dicte sedis vel q̄cunqꝝ a-
lia firmitate vallatis. seu cōstōnibꝝ puilegijs
vel indulgētis sedis eiusdē. p̄ que effectus p̄-
sentiu ipediri posset quolibet vel deferri. ⁊ de
quibus quozūcunqꝝ totis tenozibꝝ de verbo
ad verbū in nostris litteris hñda esset mentio
specialis. Nulli ergo ⁊ cetera. **Data** lafani. x.
cal. ianu. pontificatus nri anno. vij.

Iohānes eps suus seruoꝝ di ad per-
petuā rei memoriā. Suscepti regimi-
nis nos cura sollicitat. vt q̄ i ecclesijs
nō absqꝝ disp̄edio ministroꝝ ⁊ cultus detrimē-
to diuini seruari vidimus. in appellatiōem cō-
grui moderamīs i melius reformemꝝ. Cum
itaqꝝ in nōnullis ecclesijs obseruet ⁊ a longe re-
tro t̄pibus fuerit obseruatū. q̄ fructꝝ p̄mi vel
secūdi aut alterius cuiuscūqꝝ sequētis āni bñ-
ficioꝝ vacātū in eisde d̄functo. vel fabrice aut
ecclesijs p̄sonis hñtibꝝ ānualia de cōsuetu-
dine puilegio vel statuto applicant in totū. ita
q̄ illi q̄ huiꝝ bñficia cāonice obtinēt. ⁊ ad quos
als d̄ iure fructꝝ ipi spectare deberēt nihil inde
p̄cipiūt. Cū illō icōueniens seq̄tur. q̄ p̄mode

neq̄unt ad ipendēdū debitū seruitiū residere
i ecclesijs i q̄bꝝ bñficiati existūt. Nos de illo sup-
his remedio puidē volētes. p̄ qd̄ hi ⁊ illi i fru-
ctuū pdictoz p̄ceptiōe p̄cipēt. ⁊ eccie debitz
seruitijs n̄ fraudēt. p̄nti d̄creto statuimꝝ d̄ fra-
tru nroz p̄silio. q̄ illi q̄ fructꝝ pdictos sibi ha-
ctenꝝ itegre v̄dicabāt ex puilegio cōsuetudie
vl̄ statuto nihil exinō vltra sūmā. p̄ q̄ vniqꝝqꝝ
bñficiū ipoz p̄sueuit i decie solutiōe taxari p̄te-
rtu hꝝ puilegijs cōsuetudis vl̄ statuti quouis
mō p̄cipiāt. sꝫ ipz p̄ceptiōe dūtaxat sint
oīo cōtēti totali residuo pdicta obtinētibꝝ bñ-
ficia remāfuro. nisi forsan illi q̄ fructꝝ eozō soli-
ti fuerit vt p̄ferē cū itegritate p̄cipe p̄ seipz ma-
let hꝝ residuū. ⁊ obtinentibꝝ bñficia sūmā di-
mittere mēozatā. quo cāu p̄cipiēdū qd̄ malue-
rit ill̄ relinq̄mꝝ optionē. sic q̄ infra. x. dies postqꝝ
sciuerit bñficia ipa vacare. ij q̄bꝝ ānualia ipa
debēt ex puilegio cōsuetudie l̄ statuto l̄ ipoz
ānualiu collectozes quaz p̄te hꝝ voluerit. an-
s. d̄cie taxatōez l̄ ipsa dimissa residuū illa sub-
astatiōe p̄missa eligē teneat. quā electionē si i-
fra. x. dies n̄ fecerit vt ē d̄cm̄ extic ad eū cuius
ē bñficiū hꝝ optio l̄ electio trāseat ipso iure et
hic i ecclesijs ⁊ p̄tibꝝ illis i q̄bꝝ bñficia maiora et
alia q̄ ad solutionē decie sūt taxata volumꝝ ob-
seruari. In illis vero ecclesijs ⁊ p̄tibꝝ i q̄bꝝ d̄ciaꝝ
taxatō nō ē facta seruet. q̄ fructꝝ ⁊ obuētioes
bñficij tūc vacāt. qd̄ i decie solutiōe mediū cō-
sueuit diuidā. q̄z medietatē h̄eat is cui ānu-
aliū palter d̄ pdictꝝ mōis p̄ceptio ē cessa. reli-
quā d̄o medietatē p̄cipiat ille cui bñficiū ē cō-
cessū. p̄ sustentatiōe sua ⁊ alijs eccie oneribꝝ sup-
portād. Qd̄ si al̄ de pdictꝝ p̄fata medietate no-
luerit eē p̄tētus altero p̄tēti nolēte. p̄s nolentis
trāseat ad volētē. ⁊ volēs fructꝝ obuētiois
illiꝝ bñficij p̄cipiet vniūso. eidem bñficio cō-
grue faciēs d̄seruari. ac eiꝝ supportās onera cō-
suetā. Et si q̄sqꝝ aliqd̄ pdictoz vltra p̄missa p̄-
cepit. nisi illō ijs ad q̄s id̄ p̄tinet infra mēsez re-
stituerit cū effectū. eo ipō si eps supior p̄latus
fuerit a p̄tificiali honore ⁊ ingressu eccie noue-
rit se suspēdū. Si at̄ caplm̄ vniuersitas colle-
giū. interdico se nouerit donec pdicta cū itegri-
tate restituerit. subiacere. Si vero aliq̄ singu-
laris p̄sona eccliaistica l̄ mūdāna id̄ fecerit. ex-
cōis icurrat sūiaz ipso facto a q̄ nisi restitutiōe
p̄missa p̄terqꝝ i mortis articlo nllatenꝝ absol-
uat. Nō ob. q̄buscūqꝝ puilegijs seu indulgētis
aut cōtrarijs cōsuetudibꝝ l̄ statutis iuramēto
cōfirmatōe sedis aplice aut alia q̄cūqꝝ firmita-
te vallatis. q̄ oīa q̄ ad h̄ auctoritate ap̄ reuoca-
mus cassamꝝ ⁊ irritamꝝ. ⁊ nulliꝝ v̄inceps esse

volumus firmitatis. Nulli ergo oio hoim li-
ceat hac paginam nre psonis reuocatiois cassa-
tiois irritatiois et volutatis ifrigere l ei ausu
temerario ptre. siqs at etc. Datum auinone.
vii. cale. nouemb. ponti. nostri anno. ij.

Et debito pastoral officij nobis qsqz im-
meritis supna dispositioe pmissi p-
culaiar et ecciaz. ac mdafterioz disp-
dijs q ob ipoz vacatioes diutinas ipis solent
freqnti puenire. pgruis remedijs qstū nobis
ex alto pcedit salubrit occurrere itedetes. vt ce-
leri et vtili pvideat ecclijs ac mdafterijs an-
dictis. et vt rōe q sup ipas eccias ac mdafteria
ex diuina puifioe obtinere dignoscit pncipatū
honorabit ipendat. pdecessoz qz nroz ro. pō.
pfti. fe. re. lvnifia. viij. q dignitates psonat ec-
clesias et alia ec. bñ. et cle. v. q taz h dignitates
psonatus eccias bñficia qz cardiales eccias qz
libz mdafteria prioratus administratioes et offi-
cia qcuqz q apō se. a. vacaret. puifioi aplice sub
certis tpiybz referuarūt vestigijs iheretes: nos
ex cāis rōabilibz q ad id nostz aim iduxerūt. de
fratrū nroz pfilio nōnulla tetrahēdo aliq de-
clarādo et qdā addēdo de nouo. epales et eozuz
supiores sedes monasteria et regulares eccias
ad q h q istis p tpe. pficiēdi sūt et q p electōez
canonica assumūt priorat et officia l adminstra-
tioes eozūde dignitates psonat pbedas alia
qz ec. bñ. cū cura l sine cura qcuqz noie cēseant
q ad pdictā sedē vacāt ad pns et ex nūc antea:
donec christi dignatō nos dignabit vniuersali
eccie spōse sue regimē possidere vacare ptinge-
rit apō eā. puifioi nre de fratz nroz pfilio au-
toritate ap. referuam. **D**ui at sedes mdafte-
ria eccias et alia pfata bñ. ec. p mortē l dōposito-
nē ac priuatioez eoz q ea obtinēt electioez cas-
fatioez postulatōez repulsiōem renūciatōez q
rūlibz puifioez trāslatioez siue p susceptiōem
mūeris psecratiois aut bñdictiois dudū a dō
cle. p. n. p motis ipēsi: vbi de ipis disposuit pre-
decessoz. et a nob siue aucte nra. pmouēdis ipē
dēdis apō sedē ipaz l et vbiqz aut quouis al-
lio mō canōice vacare apō sedē itelligim p-
libatā. **E**pales isup vel alias dignitates eccias
mdafteria et alia pdictā fratz nroz scē ro. ec. car-
dinaliū apō dictā sedē p eoz obitū vacare cen-
sem: siue tibi aut alibi vbiqz ipsos migrare
cōtigerit de hac luce. et idē in dignitatibz et be-
nificijs qbuslibz: vt de alijs pmittit. officialiū
videlz pteccācellarij eiusdē eccie camerarij no-
tarioz auditoris pdictoziaruz correctoris scri-
pturaz lēaz ac pñarioz necn abbreviatoruz cu-
ro. locū sibi volumus vendicare. **R**ursus hui

nre referuatiois edictū ad dignitates et alia iā
dicta capellanoz nroz cōmēfaliū et quozlibet
alioz rōe officij l ex cā legitia i dicta curia mo-
ratiū qn a nob p nris et eiusdē sedis vestigijs p
seōndis p ipsa curia quōcūqz pmissi l alijs eo-
rū trāsmissi aut legati l nūcij fiant. et eos vbi-
libz et quēlibz ipoz ad pfatas curiaz reditū du-
rate legatioe seu psecutioe ipoz negotioz res-
bus eximi cōtigerit ab hūanis. durim extēde
dū: et idē ipz et eē volumus: et h capellanis cō-
mēfaliū et si vt pmittit nūc trāsmissi fuerint
vbiqz et ipos rebz eximi cōtigerit ab hūanis
Ceterz edictū ipz trahimus ad sedes mon: ad
alia supdicta: q viuēte adhuc dicto cle. pre. n.
vsqz ad eius obitū vbi de ipis p eū fuerit ordi-
natū. et dīnde vsqz ad datā pñitiū apō sedē vac-
cauerint ead illa q vacare dēcernim apō ipsaz
dūmō i eis ius i re lz ad tē n sit aliqz acqfitū
decernētes extūc irritū et iane si sec i pdictis et
singul sciēter l i grāter p quēcūqz seu quoscū-
qz aplica l aliq quouis aucte attētati fuerit l
p tingerit i postez attētari. n ob. pie mēozie gre-
x. ac lvnifia. viij. et alioz ro. pō. pre. n. psonibus
sup b editis. quaten edicto sūt hrie mēozato.
Ceterz ipis psonibz in suo rolvze duraturis.
insup ānuas ab eis et ab eoz supioribz alijsqz
pzelatis iferioribz necn qbuscūqz capellanis cō-
uentibz collegijs vel singularibz psonis factas
et faciēdas psonaliter aliqz ex eisdē cardinalibz
seu quibusuis alijs ex pnoiatis psonis: pēfio-
nes p terea seu affigtiōes qstiatū qruilibz sup
certis puicijs diocefibz ecclijs mon. vel alijs
ecclesiasticis locis aut ordibz et a qbusuis p. n.
ro. pō. factas pmissis psonis siue alicui eaz dē
vel mdafteria prioratus administratioes qual-
libet beneficia regularia vel alia qlibet quocūqz
noie cēseant nō cōsuetā ab oli clericis seculari-
bus assignari hmoi personis vel alijs clericis
eiusdē collata siue cōcessa cōmode vel alio quo-
uis titulo ab eisdē pdecessozibz seu alijs epis
vel supioribz platis capitulis aut cōuetibz vel
collegijs sub edicto pdicto nolum aliquate-
nus cōpzelendi. quomin eis cedētibz vel rece-
dentibz siue illa quouis alio modo dimittenti-
bus monasteria ipsa prioratus administratioes
bñficia ac loca b i ad eccias et mdafteria siue a-
lia loca religiosa vel alia ecclesiastica eozqz pla-
tos siue psonas quas antea eoz dispositō pti-
nebat: seu quibus imediate subesse noscunt:
libere reuertant. nisi eis quid canonicū obsti-
terit. vel de ipis aliter duxerimus disponēduz

De officio iudicis ordinarij.
Bonifacius octauus. i 2

De maiori. & obediencia

Debet superioribus suis reuerentia subdi-
ti & dū salubriter ab eis p̄ culpis corre-
ctione velut curatiū medicamēta reci-
piūt obediētia exhibere tenēt. rursus oꝝ p̄posi-
tos cū charitate corrigere. & eos iſerere hūili-
ter qđ docēt. & p̄na dilectiōe subiectos fouere
sic debitoꝝ delicat' effici. sic onerosus creditoꝝ
mīme repit. **S**ane duduz venerabili fr̄e nr̄o
a. ep̄o dulmen. eccie. q̄ regularis sc̄i b̄ndicti fo-
re nosc̄i decedēte. p̄oꝝ & caplm̄ ip̄i' eccie excipi-
entes qđ de p̄suetudie erat eccie sup̄dicte. & tpe
cui' n̄ erat mēozia incōcūse seruata. qđ ep̄i dul-
men. q̄ fuerūt. p̄ tpe p̄ se solos absq̄ alijs reli-
gios' sibi adiūctis l̄ clericis vel laicis secularibz
q̄buscūq̄ assūp̄s sibi loco notarij mōacho seu
mōachis capli mēozati visitationē suā hacte-
nus p̄fato ip̄ederūt caplo. supplicarūt erō ep̄o
vt oēs tā clericos q̄ laicos religiosos & secula-
res anq̄ visitationē actualit' exerceret. a caplo
p̄cipet admoneri. q̄b' admonitis pati erāt ip̄z
admittere ad visitationē h̄i pagēdaz. & qđ di-
ct' ep̄s eos sup̄ b̄ n̄ audiuit. q̄q̄ p̄testaret se
velle oēs clericos suos & alios p̄ter tres l̄ q̄ttu-
or & notariū remouere. & sic suā visitatiōem in-
cipe & p̄plere. idē p̄oꝝ & caplm̄ ad sedē apli cam
appellat. **P**ropositoq̄ h̄i negocio corā nob̄
& auditis & intellect' q̄ p̄es dicere voluerūt. nos
cōsiderātes qđ p̄suetudo p̄dicta p̄ cōem utilita-
tē facultatē p̄bationū. q̄ n̄ ē angustāda. restrin-
git p̄p̄ qđ ē vt salua. s. sit rez. p̄batio qđ pub-
lice int̄est ne vitas occultet. cautū ē iure vt cu-
rēt magistrat' testari. i. testificari volētibz seip-
sos & alios testes l̄ sigtoꝝes p̄bere. & statuit ḡna
le cōciliū. vt a iudicibz adhibeant p̄sona publi-
cal' duo viri idonei q̄ acta p̄scribāt. quos q̄dez
mōachos p̄dictos t̄n̄ p̄p̄ eoz p̄fessionē q̄ illoꝝ
neceſse facit funestā & ipsos arcet a iudicijs et
publicis siue ciuilibz actibz. nec patit' p̄ut p̄stō
nouella d̄clarat. nisi iſquisitiōis heretice p̄uita-
tis cā tabelliōis cui' vicē i hac pte duo viri per
sup̄dictū cōciliū obtinēt. officiū exercere. t̄n̄
qđ suspecti. ne p̄ p̄oꝝ aut caplm̄ q̄b' subsunt q̄
corrigēda iueniuntur fidelit' & recte p̄scriberēt.
attēdētes quoq̄ qđ id ep̄ali si modicū detra-
hit dignitati. si ab ep̄o q̄ dignitatē p̄pria suo i-
genio augere d̄z. comites honoris sui cā adhi-
biti abducant. seq̄ solū suspect' q̄nq̄ forſitan
quos visitat cōmittere p̄pellātur. dictā cōsue-
tudinē p̄ quā p̄libati p̄ioꝝ & caplm̄ vidētur ni-
miū d̄licati tam nō rōnabilē rep̄bam'. s̄ ne sit
ep̄s onerosus decernim' nr̄oꝝ p̄decessoz' vesti-
gijs iherētes. vt cū aliq̄s ad visitatiōem dece-
tero faciēdaz i eccia mēozata descēderit i visita-

tionis actu duas vel tres honestas p̄sonas de-
ricali caractere iſignitas. q̄z vna ad min' sit
religiola ord̄is sup̄radicti. & vnū notariū cleri-
cū secū h̄eat & nō plures. cōsuetudie aliq̄ obrē-
ta & compositiōe q̄libet iter p̄tes ipsas sup̄ hoc
in p̄zium facta hacten' non obstante.

De maiozitate & obediētia.

Bonifacius octauus.

Unam sc̄am ecciam catholicā & ipsam
aplicam v̄gente fide credere cogim' et tenere: nos qđ hanc firmiter credi-
mus simpl' confitemur. extra quā nec salus ē
nec remissio peccatoꝝ: sponso i cāticis p̄clamā-
te: vna est colūba mea p̄fecta mea: vna est ma-
tris sue electa genitricis sue: que vnuz corpus
mysticuz rep̄ntat. cuius corpus caput x̄ps. ch̄i
si vero deus. i qua vnus d̄ns: vna fides: vnū
baptisma: vna fuit diluuij tpe arca noe vnam
ecciam p̄figurās. q̄ in vno cubito p̄summata
vnum noe videlicet gubernatōzē habuit & re-
ctoꝝē extra quē omnia subsistētia sup̄ terram le-
gimus fuisse deleta. **D**āc aut' veneram' & vni-
cam: dicēte d̄no in p̄pheta. **E**rue a framea de-
aīam meaz. & de manu canis vnicā meā. **P**ro-
aīa enī. i. p̄ seipo capite simul orauit. & corpore
qđ corpus vnicā. s. ecciam nōiauit. p̄pter spon-
si fidei sacramētoꝝ & charitatis eccie vnitates
Hec est tunica illa d̄ni i cōsultis q̄ scissa non
fuit. sed forte p̄uenit. **I**git' eccie vnius & vnice
vnū corpus vnuz caput nō duo capita: q̄i mō-
st̄ x̄ps videlz & x̄pi vicari' petr' petric'q̄ successo-
roz. dicēte d̄no ipsi petro. **P**asce oues meas.
meas inq̄t & ḡnāliter nō singulariter has pl̄ il-
las. p̄ qđ cōmississe sibi itelligit' vniūsas. **S**ive
ḡ greci siue aliq̄ se dicant petro eiusq̄ successo-
ribz non esse commissos. fateant' necesse se de
ouibus christi non esse. dicente domino in io-
hanne. **U**num ouile & vnicum esse pastoꝝem
in hac eiusq̄ potestate duos esse gladios. sp̄i-
tualē videlicet et tp̄alem euangelicis dictis i-
struunt'. nam dicentibz apostolis. ecce gladij
duo hic. in eccia. s. cum apli loq̄rent' non r̄ndit
dominus nimis eē sed satis. **C**erte qui in po-
testate petri temporalem gladium esse negat.
male verbum attendit domini p̄ferentis.
Conuerte gladium tuum in vaginam. **U**ter-
q̄z ergo in p̄tate eccie sp̄ialis. s. gladius. et ma-
terialis. sed is q̄dē. p̄ eccia. ille nō ab eccia exer-
cēd'. **I**lle sacerdos. is manu regū et militū. s̄
ad nutū & patiētiā sacerdoꝝ. oꝝ at gladiū esse
sub gladio. & tp̄alē autē sp̄iali subijci p̄tati.
Nā cū dicat apls. nō est p̄tās nisi a deo q̄ aut' a
deo ordinata essent. nisi gladi' esset sub gladio

De dolo et contumacia. De pre. et dig. LXXII.

et tanquam inferior reducere per aliud in superiora. Nam secundum beatum Dionysium, lex divinitatis est infima per media in superiora reduci. Non ergo secundum ordinem universi omnia eque ac immediate, sed infima per media in superiora per superiora ad ordinem reducuntur. Spirituale autem et dignitate et nobilitate terre nam quilibet precellere potest, et tanto clarior nos fatetur, quanto spiritualia temporalia antecellunt, quod est ex decem datioe et benedictione et sanctificatione, ex ipsius potestatis acceptioe et ipsarum regum gubernatione claris oculis intuemur. Nam veritate testate spiritualis potestas frenam potestatem instituit hanc et iudicare si bona non fuerit si de ecclesia et ecclesiastica potestate edificat vaticinium hieremie. Ecce constitui te hodie super gentes et reges et cetera que sequuntur. Ergo si divinat frenam potestatis: iudicabit a potestate spirituali, sed si divinat spiritualis, minor a suo superiori, si vero superiora, a solo deo non ab homine potest iudicari, testate apostolo, spiritualis homo iudicat omnia, ipse autem a nemine iudicatur. Est autem hec auctoritas et data sit homini ut exerceat per hominem, non humana sed potestatis divinitas ore divino petro data, si quis successorum in ipso quem confessus fuit petra firmata, dicente domino in petro, quodcumque ligaveris et cetera. Quicumque igitur huic potestati a deo sic ordinate resistit, dei ordinationi resistit, nisi duo manibus fingat esse principia, quod falluz et hereticum iudicamus, quia testate moyses non in principis sed in principio celum deus creavit et terram. Porro subesse ro. po. omni humane creature declaramus dicimus omnino esse de necessitate salutis.

De dolo et contumacia.

Bonifacius octavus.

Rem non novam aggredimur, neque diem insolitam ambulamus, sed anterioris iuris calcata vestigia penitus potestatis indubitato roborem suffragio, et incusso munimine stabilius. Est siquidem ius sancitum, quod propositum publice citationis edictum eum artet quod impedit aut facit etiam se celando, ne ad eum possit pervenire citatio, appareatque contumax qui sic agit, quodcumque in alio potestatis huius edicta, proposita sue iurisdictioni subiectos arceant et asstringant, magis quam si voce preconiis qui innotescit paucis vel litteris citaretur. Nus est quod tale modum citationis posuit, violenter presumpsisse credendum est, ut qui eodem alio tot ipsi albi publicum locum frequentatum oculis pateret legenda ad citationis noticiam deveniret. Un ad prebendam omnium eorum que sanciant plenam lectionem et notionem mandata legentibus aut lapidibus, sculpta sanctissime ecclesie describi porticibus et affigi. Premissis igitur in tebitam consideratione deductis, ac in lance irrefragabilis rationis appensis, Nos qui universo disponente domino preesse dignoscimur, volentes per

hanc novellam constitutionem aliquid circa predicta statutum expressius inveniri: declaramus de fratrum nostrorum consilio, et nihilominus hoc edito perpetuo valituro firmamus et statuimus: ut citationes auctoritate apostolica de quibuscumque personis undecumque et ubicumque sint cuiuscumque status dignitatis vel preeminentie ecclesiastice vel mundane: et si imperiali vel regali fulgeant dignitate: presertim si impediant vel faciant per se vel alios quoquo modo: ne citationes ipse ad eos perveniant ex quacumque causa facienda: aut citandi domicilia siue loca tute vel libere adiri non possint: cum put scriptum est existimare debeamus an eo ire liceat ubi est citatio facienda proinde ad instar edictorum prefatorum, propositorum in alio preteritis etiam extra solenes dies in quibus romani pontifices suos facere consueverunt generales processus publice id vobis spiritualiter et ex certa scientia iubentibus facte in audientia litterarum nostrarum aut in aula nostri palatii postmodum affigende ianuis maioris ecclesie loci in quo romana civitas omnium christiani populi nationum residebit curia ut cum cunctis possint patere: et ita deferre citationis valeant: ac arceant citatos post terminum lapsum: quoniam proserata locorum distantia volumus citationibus ipsius competente apponi: sicut si eos personaliter apprehendissent: non ob aliquibus privilegiis indulgentiis et litteris apostolicis generalibus aut specialibus quibuscumque personis pontificali imperiali regali vel alia ecclesiastica seu mundana dignitate preeditis: aliisque inferioribus ecclesiis monasteriis locis collegiis et universitatibus in quacumque forma verborum processibus per qualem citationum effectum possit quolibet impediri etiam si de ipsis et eorum totis tenoribus de verbo ad verbum, aut de propriis nominibus personarum monasteriorum ecclesiarum locorum illorum quibus conceduntur vel eorum ordinibus aut dignitatibus opteat in nostris litteris fieri mentionem.

De prebendis et dignitatibus.

Iohannes episcopus servus servorum dei ad perpetuam rei memoriam. Excrahilis quorundam tam religiosorum quam secularium ambitio: que semper plus ambiens eo magis fit insatiabilis quo sibi amplius indulgetur, et improbitas importuna petentium a nobis et predecessorum nostrorum, non tam obtinuisse quam extorsisse plerumque noscitur, et interdum est ad unum beneficium ecclesiasticum minus idoneum in diversis ecclesiis nedum vicinis: sed ab invicem longe distantibus imo nonnumquam in diversorum regum partibus situatis, plures quam duas aut tres vel plures et dignitates personatus officia seu portat aut diversa beneficia ecclesie

stica curā aīaz hñtia possit dispēfatiue. cū als
ñ liceret de iure cōi recipe ac sil licite retinere.
Un iter cetera icōueniētia subscripta sequūf. q
mīdū videlz vñ q vñici q̄uis modicū vix offi
ciū iplet sufficeret. plurioz sibi vēdicat stipen
dia. q̄ mltis lēat. vñis vite puritate ac testimo
nio bōe fame pollētibz q̄ medicāt possint abun
de sufficere eq̄ distributiōe collata. hñtibz ipa
paf vagādi matia. diuim? cul? minuit. hospita
litas i ip̄ is bñficijs dōbita ñ seruat. et dū ñ sūt
sui i vna q̄q̄ regiōe rectores eccīaz detrahatur
p̄modis et honori. q̄ carētes defensionū auxilio
i iuribz suis et libratibz mltiplē collabūt. ruis
patēt edificia nobilia. q̄ magnificētia extruxer
at dōcessoz. et qd̄ amari? ē dolēdū. aīaz cura ne
gligif acyitioz sentibz fomētū piculose p̄betur.
Nos itaq̄ tot mal' tātisq̄ discrimibz occurrere
cupiētes: oēs et singlas dispēfatiōes sup rece
ptiōe et retētiōe pluriū dignitatū p̄sonatū ad
mistratiōnū officioz p̄oratuū aut bñficioz q̄bz
cura aīaz sit annexa. sub q̄cūq̄ forma l' exp̄ssio
ne v̄loz a nob l' dicit. p̄. n. cuiciūq̄ p̄sōe p̄cessas
Cardialibz tñ scē ro. ec. q̄ circa nos vñiū sali ec
lesie seruiēdo singlāz eccīaz p̄moditatibz se i
p̄dūt. ac regū filijs q̄ p̄p̄ sublimitatē eoz et ge
ner? claritate sūt potiori p̄rogatiua et ḡta extol
lēdi dūtārat excepti. dōlibatiōe sup hoc cū fr̄ibz
nēis h̄ita diligēt. de ip̄oz p̄silio et ex certa n̄a
scīa i forma subscripta duxim? talit moderan
das. q̄ p̄ moderatiōez n̄az effrenatā circa eas
dē p̄sōas talū bñficioz mltitudinē refrenem?
ip̄iq̄z ipetrātes fructu dispēfatiōnū h̄i talit ñ
frustrēt. **S**tatuim? itaq̄z et de frat̄z ip̄oz p̄silio
ordīaz. q̄ obtinētes nūc ex dispēfatiōe legitia
plalitatē h̄i dignitatū p̄sonatū officioz aut
p̄oratuū seu bñficioz q̄ als absq̄z dispēfatiōe
obtiere neq̄bāt. vñū tñ ex dignitatibz p̄sōati
bus p̄oratiōz officijs ecclīaz l' bñficijs h̄i q̄bz i
minet aīaz cura cū dignitate p̄sonatu l' officio
p̄oratu eccīa l' bñficio sine cura. q̄ h̄i maluerit
p̄tertu dispēfatiōis sufficiēt. circa id eis d̄ idul
te possint licite retiere. q̄ tñ teneāt eligere ifra
mēlez nūerādū a tpe noticie p̄sōnis isti?. cete
ris bñficijs cū cura l' sine cura q̄ ip̄i? dispēfati
nis p̄tertu tenebāt. et q̄ als ñ poterant de iure
absq̄z dispēfatiōe licite retiere. q̄ nos emūc va
care decernim?. corāz ordinarijs sub testionio
publico infra idē tps v̄balit et realit cū effectū
dimissis. absq̄z eo q̄ ad illa nūq̄ sine noua col
latiōe ab eo q̄ facere potit faciēda redire aut eo
rū admistratiōi se imiscere p̄sumāt. alioq̄n taz
his q̄ alijs oibz bñficijs q̄ virtute h̄i n̄e mo
deratiōis retiere poterāt vt p̄ferē sint ip̄so iu
re p̄iuati et p̄sūs iabiles ad filia bñficia obti

nēda. **P**er h̄ aut his q̄ dignitates p̄sonat? vel
officia aut alia bñficia curā aīaz hñtia. ex dispē
fatiōe q̄ ius tribuat iura n̄tam moderatiōem
p̄scriptā obtinēt. et alia filia bñficia q̄ nrōz l' eo
rūdem p̄decessoz aucte lēaz expectāt. cū q̄bz ē
vt illa cū vacauerit recipe et vna cū obtētis lici
te retinere valeāt dispēlatū. nolūm? d̄rogari.
quin ea dū vacabūt ifra dicti tps spaciū possit
eligere. et dimissis alijs recipe i forma p̄scripta
ac licite retinere p̄as filēs icursuri q̄ h̄i nrē p̄
sumpserit p̄ire sanctiōi. **D**oro qz q̄rundā ocu
los ficauare cupiditatis vitii excecavit. q̄ plu
ra talia bñficia sil absq̄z dispēfatiōe cāonica re
tinere p̄sumāt. **N**os d̄ ill' p̄nti? decreto statui
mus. vt oīa et singla bñficia sic d̄rēta. illo tñ re
tēto qd̄ vltio receperit. dūmō i eo ex collatiōe
cāonica p̄petat ius eis dē. ifra tps vt p̄mittitur
limitatū verbo vel facto. ac sine fraude corā oēs
diarijs sub testionio sil' publico dimittere te
neant. q̄ si nō fecerit. et illo sint ip̄so iure p̄ua
ti. i q̄ ius eis als p̄petebat. et inabiles p̄it? ad
q̄cūq̄ eccīastica bñficia obtinēda cēseant. **Q**ui
ño d̄inceps receperit dignitatē l' p̄sonatū seu
officiū aut aliud beneficium curam anima
rum habens annexam. si antea simile benefi
cium obtinebant. illud quo ip̄so iure postq̄z
secundi possessionem habuerint vel per eos oī
dolo et fraude cessantibz quomin? h̄eant stete
rit p̄uati noscāt. absq̄z moze dispēdiō i ordīaz
rioz malibz dimittere d̄beat pari mō. alioq̄n ex
tūc sint ip̄so iure sc̄do p̄uati. et nedū ad sacros
susciendos ordines. quin etiaz ad habenduz
quodcūq̄ aliud beneficium ecclesiasticū ina
biles reputentur. **Q**ue omnia et singula bene
ficia vacatura vt p̄mittitur vel dimissa nostre
et sedis apostolice dispensatiōi de fratrum nos
troz consilio referuamus. **I**nhibentes
nequis p̄ter romanum pontificem quacun
q̄ sit super hoc auctoritate munitus de huius
modi beneficij disponere. vel circa illa per viāz
permutationis vel alias innouare quoquomo
do presumat. **N**os enim si secus actū se atten
tatum fuerit. irritū decernimus et inane. **C**ete
rum ordinarios intelligimus in casibus sup̄
dictis episcopos. in quozum ciuitatibz et dioce
sibus consistunt beneficia seu aliqd̄ eoz q̄ d̄nt
sc̄dm̄ p̄missa dimitti. aut ip̄si qui ea debent
dimittere commozātur. vel ecclesijs cathedra
libus vacan. capitula earundez. et t̄dem de be
nificijs tam dimissis q̄ vt p̄mittitur perdi
tis. nos vel aplicam sedem certificare studeāt
q̄ p̄imum comode poterunt indilate. vt de il
lis salubriter disponere valeamus. **Q**uantuz
autē ad modificationem attinet antefataz. illa

dūtarat & nō alia bñficia ecclesiastica quocūq; no-
mie nūcupēf curā aiay hre cēsem? q̄ parrochi-
as hñt i q̄b̄ ē aiay cura nō p̄vicarios p̄petuos
s; p̄rectores aut mīstros bñficioꝝ ip̄oz vel il-
loꝝ t̄pales vicarios exercēda. necnō ēt illa quo-
rū mīstros rōe bñficioꝝ h̄i p̄petit visitare inq̄-
rere. p̄curationē recipe. suspēder. excōicare. seu
ab excōis & suspēsiōis s̄iñs absoluerē de p̄sue-
tudie l̄ d̄ iure. iurib; alijs d̄ aiay cura loq̄ntib;
i suo rolvze q̄ ad ceta p̄māsur; **Alli ḡoio** hōim
liceat hāc paginā nrōꝝ moderatiōis statutoꝝ
p̄stitutionū resuatiōis ihibitiōis & volūtatis
ifrigere l̄ ei ausu temerario h̄ire. siq̄s āt h̄atē
tare p̄sūperit id̄ignitiōē oīpotētis dei & btōꝝ
petri & pauli ap̄loꝝ eius se nouerit incurfuruz
Data aumione. xii calen. decembris pontifi-
catus nostri anno secundo.

De sepulturis.

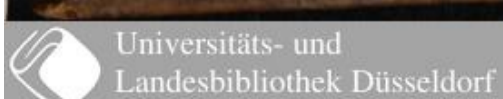
Bonifacius octauus:

Destāde feritatis abusu quē ex quo-
dā mō horribili nōnulli fideles ip̄roui
de p̄sequūf: nos pie itētiōis ducti. p̄po-
fite ne abusus p̄dicti seuitia vltē? corpa hūa-
na dilaceret. mētēsq; fidelīū horroze p̄moueat
& p̄turb; auditiū. digne decreuim? atolendum.
P̄refati nāq; fideles h̄? sue ip̄robade vtiq; cō-
suetudis vitio itēdetēf. si q̄sq; ex eis genere no-
bilis l̄ dignitatis titulo ifignit? p̄sertim extra
suaz p̄tū limites debitū nature p̄soluat i suis
vel alijs remotis p̄tib; sepultura electa defun-
cti corp? ex quodā ip̄ie pietatis affectu trucu-
lent? extērat. ac illō mēbrati l̄i frusta imaniter
p̄cidētes ea subseq̄nt? aq̄s imersa exponūt igni
bus decoq̄nda. & tādē ab ossib; regmēto carnis
excusso eadē ad p̄tes p̄dictas mittūt seu dese-
rūt tumulāda. q̄ nō solū diuie maiestatis cō-
spectui abhōiabile plurimū reddif. sed ēt hūa-
ne p̄sideratiōis obtuitib; occurrit veltēnti? ab-
horredū. **Volētes** igif. put officij nr̄i debituz
exigit illō i hac pte remediū adhibere. p̄ q̄d tā-
te abomiatiōis tāteq; imanitatis & ip̄ietatis
abusus penit? deleaf. nec extēdatur ad alios. a;
p̄lica auēte statuim? & ēt ordiam?. vt cū quis &
cuiuscūq; status aut generis seu dignitat? exti-
terit i ciuitatib; fr̄is seu locis i q̄b; catholice fi-
dei cultus viger diē decetero claudēt extremū
circa corpa d̄fūctoꝝ h̄i abusus l̄ filis nullatē?
obseruef. nec fidelīū man? tāta imanitate fedē-
tur. s; vt d̄fūctoꝝ corpa sic ip̄ie ac crudelit? nō
tractent. d̄ferāf ad loca i q̄b; viuēttes elegerit
sepeliri. aut i ciuitate castro vel loco vbi decessē-
rit vel loco vicino ecclesiastice sepulture tradāf.
ita q̄ temū icineratis corpib; aut alias vbi se-

pulturā elegerint deponēt & sepeliātur i eis.
alioq̄n p̄dicti defūcti executor l̄ executores aut
familiares ei? seu quis alij cuiuscūq; ordis cō-
ditōis stat? aut ḡdus fuerit et si p̄ntificali di-
gnitate p̄fulgeāt. q̄ d̄ h̄? nr̄i statuti & ordiatōis
tenozē p̄sūperit defunctoꝝ corpa sic inhūamē
& crudelit? p̄tractare vel facere p̄tractari. excōis
fniām quā exnūci ip̄os p̄ferimus ip̄o facto se
nouerit incurfuruz. a q̄ nō nisi p̄ aplicā sedē p̄t-
q̄ in mortis articulo possint absolutiōis bene-
ficiū obtinere. **Et** nihilomin? ille cuius corp?
sic inhūane tractatū fuerit ecclesiastica careat se-
pultura. **De decimis & primitijs.**

Bonifacius. viij. collectorū decime.

Dclaratiōes q̄s i negotio p̄ nos nup
imposite p̄ p̄secutiōe guerre ac nego-
cij regni sicilie p̄ hostes eccl̄ijs & p̄fōis
ecclesiasticis p̄ totā italiā & cetera p̄stitutis volu-
m? obseruari cui? q̄dē decie i ill? p̄tib; re sup̄intē-
dentē seu collectozē duri? deputādū tales sūt
De redditib; & p̄uētib; leprosiar; domoꝝ & ho-
spitaliū paupm q̄ i vsus leprosoꝝ ifirmoꝝ & pau-
perū p̄uertūtur. decia nō soluef. **Doniales** āt
ēt aliēq; regulares p̄sone. q̄rū redditus & p̄uē-
tus ecclesiastici adeo sūt tenues & exiles q̄ de illis
sustētari nō p̄nt. s; p̄ h̄ndo vite sue sustētatiōis
nē necesse hñt publice medicare & elemosynas
publice petere. dictā deciam nō p̄soluēt. **Secu-**
lares q̄z cl̄ici. quoz ecclesiastici reddit? & p̄uētus
annui summā. viij. florenoz auri n̄ excedūt. eāf
tem decimā nō p̄stabūt. **Si** vero vna persona
plura hēat beneficia. quozū nullū p̄ se acceptū
dictam summā. viij. florenoz. auri annuatī at-
tingat. simul tñ collecta i minimis p̄uentib;
summā memoratā excedant. quoz quot vel q̄z
tūcunq; modica fuerit. de omib; & singulis de-
cima p̄soluef. **Sed** nō soluetur d̄ pictā t̄ijs mo-
nachoꝝ. similiter de his q̄ a christifidelib; reli-
quūtur eccl̄ijs. vt ex eis p̄petui emanf red-
ditus. **Item** de erenijs p̄latis & alijs p̄sonis ec-
clesiasticis liberaliter factis. decia nō soluetur.
Soluētū decimā electioni seu arbitrio p̄mit-
titur. vtrū ip̄am velint soluere p̄ totū tps q̄d
durabit decima pro rata p̄uētūū. quos sin-
gul? ānis dicti t̄pis ip̄os p̄cipere contigerit. an
p̄ ip̄m tps pro rata cōis estimatiōis p̄uētū-
um eozūdē. **S; vna** via electa nō licebit alicui
variare ad aliam recurrēdo. **Et** fiat & redigāf
p̄collectozes i scriptis electio h̄i exp̄sse in p̄ria
solutione decime sup̄dicte. alioquin iuxta esti-
matōez cōem p̄ totū tps soluere tenebūt. **De**
claramus āt q̄ h̄i q̄ elegerit soluere deciaz pro
rata que p̄ceperint annuatim vendat. p̄uentus

beneficioꝝ suoz. q̄ p̄sonaliter residētia n̄ requirit
et soluēt deciam p̄ toto p̄cio q̄d recipient d̄ eis
dū tñ s̄ h̄ i fraudē d̄cie nihil oīo agat. **S**z ecclia
sua p̄sōa q̄ i ecclia sua l̄ b̄nificō q̄d residētia p̄so
nale r̄q̄rit n̄ residz. s̄z fac̄i eos p̄ firmariū l̄ vica
riū d̄f̄uiri. d̄putādo ip̄vicario l̄ firmario cer
tā suoz. puētū portionē n̄ d̄ducat portioez vi
cariat̄ seu firmarij. s̄z d̄ vniuersis ip̄i l̄ b̄nificij
puētibz deciam exhibebit. **D**eclarādo at̄ q̄d
siluis l̄ n̄ozibz q̄ n̄ p̄sueuerūt v̄di nihil solue
tur. nisi forte aliqd̄ de ill̄ v̄ditū fuerit durāte
decia. et tūc est̄iabit̄ q̄t̄i valere debēt ānui red
ditus p̄s v̄dita s̄m̄ ass̄iā. q̄ p̄sueuit fieri de
n̄ozibz i p̄tibz ill̄. i q̄b̄ nem̄ si tñ fuerit et de so
la est̄iatiōe decia p̄soluet̄. et nisi de eo q̄d p̄cip̄
de dict̄ siluis seu n̄ozibz q̄ v̄di nō p̄sueuerūt
nisi forte v̄dant̄ durāte decia. ex v̄ditiōe pa
scuagij seu herbagij aut alij p̄silis puēt̄ coꝝ
de n̄oz et siluaz. et si n̄ v̄dāt h̄ p̄scuagia et si
milia. n̄ soluet̄ decia de his. ita tñ q̄ i fraudē d̄
cie nihil s̄ h̄ attētet̄. idēq̄ de pascuis herbagi
is et p̄silibz obuētioibz siluaz volum̄ obserua
ri. **D**e stagnis et piscarijs decia sic soluet̄ vicz. q̄
fiet relatio de n̄mero ānoz q̄b̄ ān̄ v̄ditiōez v̄l
tima v̄dita nō fuerit ad q̄t̄itatē p̄cij ex ip̄a v̄d
itiōe v̄ltia recepti. vt p̄cio diuiso i p̄tes s̄m̄
ānoz s̄minū. durāte decia soluet̄ decia ip̄a de
tot p̄tibz p̄cij ex ip̄a v̄ditiōe recepti q̄t̄ fuerūt
ān̄ p̄dicti. vt si forte sūt q̄nq̄ ān̄ elapsi ex quo
fuerat stagnū v̄ditū et tūc v̄dāt̄. p̄. c. floz. h̄āt
de p̄cio. v. p̄tes. vt p̄ tribz ānis q̄b̄ durabit de
cia soluet̄ ip̄a d̄cia de tribz p̄tibz p̄cij tñ. vicz d̄
lx. flozenis. et multiplicabūt̄ et minuēt̄ p̄tes p̄cij
put̄ p̄tes et pauciores fuerit dicti ān̄i. **D**e pi
scarijs aut̄ fluminū et lacū et venatiōibz. si v̄
dant̄. et siluis ceduis idē q̄d d̄ stagnis fiet. **D**e
piscibz stagnoz l̄ belluis garrenaz. quos p̄v̄su
l̄ esu suo cōsumi l̄ sine fraude d̄dari cōtigerit.
decia nō soluet̄. **E**t q̄z n̄illi obtinēt a mōasteri
is et eccl̄ijs p̄orat̄ gr̄agias domos reddit̄ p̄f̄i
ones et c̄sus i soluēda de his decia credi? disti
guēdū vicz an̄ t̄lia i b̄nificiū h̄eant̄. an̄ ex d̄ctu.
an̄ ex mera gr̄a. siue h̄ sit d̄cessū p̄ se. ap̄. siue p̄
ip̄oz mōasterioꝝ l̄ eccliaz p̄sonas. de illoꝝ puēt̄
tibz soluet̄ decia. **C**ū at̄ obtinēt̄ t̄lia ex d̄ctu. pu
ta ad p̄f̄ionē l̄ firmā annuā in q̄ n̄ ē facta gr̄a
obtinēt̄. s̄z i hoc v̄tq̄ d̄xentū studuit d̄ditioez
suā facere melioꝝ. p̄ceptozes p̄f̄iois vel firme
de ip̄a pensioe v̄l firma deciaz exhibebūt̄. **S**i at̄
q̄s ān̄ l̄ post d̄cessiōem h̄ decie ad vitā p̄p̄iaz
emit̄ puētus p̄orat̄ vel alioꝝ p̄dictoz. p̄ aliq̄ pe
cūa ita q̄ i hoc ei sciēter gr̄a nō ē facta. p̄sidera
bitur q̄t̄i est̄iatiōe cōi valeāt ānui puētus p̄o

ratus gr̄agie domos fr̄az seu redditū h̄. et
s̄m̄ hoc ab illis quoz ē hoz. p̄p̄ietas q̄ in d̄ p̄ciū
p̄ futuro tpe recepit p̄ tres ānos decia exhibe
tur. **S**i aut̄ i his gr̄a facta sit obtinēt̄. q̄z seu
enter p̄ m̄iozi p̄cio q̄z valeāt sūt talia v̄dita v̄l
locata. ip̄i obtinēt̄ et n̄ mōasteriū l̄ ecclia de il
lo i quo gr̄a facta ē ip̄is. et de reliquo illi quoz est
p̄p̄ietas deciam exhibebūt̄. **S**i at̄ p̄sonis aliq̄
bus p̄ iusta mercede seu remuneratiōe laboris l̄
obsequij p̄stiti vel p̄stadi talia sūt d̄cessa. h̄i q̄z
illoꝝ p̄p̄ietas i deciatōe puētū suoz et hoz
prouētus merito n̄uerabūt̄. et de illis sicut de
alijs quos p̄ certis suis v̄tilitatibz exp̄dūt̄. d̄
cimā exhibebūt̄. **C**asi hoc p̄ illos q̄ ea obtinēt
nec i alios sūt trāslata. q̄z res trāsit cum onere
suo. et circa illos q̄ p̄dixi seruabūt̄. **N**ec deduc
t̄ur exp̄se. q̄ p̄ mōachis q̄ i t̄libz p̄oratibz gr̄a
gij seu domibz i b̄nificiū seu ex mera gr̄a d̄cessi
s̄ ex pacto teneri debēt. fieri dignoscūt̄. **E**xp̄
se at̄ illoꝝ mōachoz v̄l p̄sonaz q̄ teneri d̄nt ex
pacto i p̄oratibz gr̄angij seu domibz ad iustaz
firmā seu p̄f̄ionē d̄cessis. siue d̄termināte fue
rint siue nō. est̄iabūt̄ur est̄iatiōe cōi. et talē est̄i
matōez mōasteria l̄ ecclia cui? illoꝝ est̄ p̄p̄ietas
cū suis puētibz d̄cimabit̄. **R**elati de p̄curatōi
bus q̄s i victualibz p̄cipiūt deciam n̄ p̄soluent
Sz q̄ eis p̄stāt h̄ victualia i d̄ciatōe suoz pro
uētū et redditū n̄uerabūt̄ et soluēt deciam de
eis. **D**e ill̄ aut̄ p̄curatōibz q̄s p̄lati in pecūa
n̄uerata rite p̄cipiūt ab antiquo et q̄s p̄cipēt et
si nō visitaret̄. deciaz p̄stare tenentur. **R**elatus
at̄ q̄ p̄curatōez quā sine visitatiōe potuit d̄ iurē
p̄cipe i pecūa n̄uerata remittit. q̄z remittit q̄d
sibi debet. et de quo soluisse deciaz si recepit
illō tenetur ex tali p̄curatiōe decimā exhibere.
Si nō p̄curatiōem quā tñ i victualibz h̄ p̄ci
pi fortasse remittit p̄sōa eccl̄astica. cui remissio
facta ē. h̄ i victualia cū alijs puētibz suis cum
soluet̄ decimā est̄iabit̄. cū et si n̄ ēēt remissa hoc
facere teneretur. **I**n soluēdo decimā sup̄dictā
sole exp̄se necessarie q̄ sūt i re ex q̄ fruct̄ p̄ci
piūt̄ur arādo colēdo et colligēdo fruct̄ sine q̄
bus n̄ p̄nt in d̄ fruct̄ p̄cipi d̄ducēt̄ur. **E**xp̄se
at̄ q̄ sūt i castroz custodibz cū sint extra rē. vel
ē i edificijs p̄struēdis l̄ p̄seruādis n̄llaten? d̄
ducēt̄ur. **S**ic nec ille q̄ i villis tuēdis fierēt i
guerris seu et caualcat̄. **D**e his quoz q̄ consi
stūt in iurisdictione mero ip̄erio regalibz atq̄
silibz soluet̄ decia deductis salarijs modera
tis q̄ ān̄ cōcessiōe decie p̄sueuerūt solui iudi
cibz et officialibz silibzq̄ p̄sonis sine q̄b̄ iuris
dictō et cetera silia neq̄ūt expediri. ita tñ q̄ i frau
dē decie nihil s̄ hoc penit? attētetur. **S**z exp̄se

officialiū iudiciū et cōsiliū psonarū facte i vrbibz
siue victualibz minime deducetur. sic nec alie ex
pese siles fecē circa familiā patorū. Rōeāt eris a
lieni q̄ p̄da solues deciaz obligata p̄sistit nihil
decia minuet. et si certe res ecciastice p̄pter h̄a
quoquā fuerit obligate. Itē d̄ furnis et de mo
ledis decia p̄stabit. Soluetur at̄ de oblatiōibz
siue fiat p̄ b̄ndictiōe nubētū siue pro exequiis
mortuorū. Necnō d̄ prouētibz sigilloz p̄atorū.
et de emēdis q̄ ab excōicatis recipiūtur. De leg
gat̄ quoqz sibi et alijs p̄sōis ecciastis n̄ psonarū
h̄ ecciaz l̄ officioz rōe relictis. decia p̄soluetur.
Pro decia sup̄dicta nō exhibet̄ pecūia. nisi illa
cōiter curreret de mādato d̄ni fr̄e. et q̄ ē mone
ta i locis i q̄bz p̄sistēt fructus et redditus v̄n̄ decia
p̄soluet. nec aliq̄ pecūiā cābire cogētur eandē.
S̄z si ex p̄babilibz seu v̄silibz p̄suptōibz appa
ruerit p̄satis eis prouētibz min⁹ debito nota
bilit̄ de decia p̄soluisse. ita q̄ sup̄ hoc merito su
spectus d̄beat reputari ex off̄o nr̄o p̄ viros ido
neos deputādos a nob̄ faciem⁹ iquiri ab illis
q̄ sup̄ hoc scire valeāt v̄itate. v̄icz de p̄silio d̄io
cesani ep̄i l̄ alicui⁹ d̄putādi ab ip̄o si sit ei⁹ sub
ditus et nō alr̄. si ep̄s ip̄e vel deputatus ab eo
cōmode possit h̄eri et tūc d̄mū et n̄ p̄us ille cui⁹
p̄uētus fuerit taliter effiati p̄ eo q̄ min⁹ solue
ret et noiati excōicabit̄ si eius p̄tūcia exegerit
et v̄isus fuerit expedire. Ep̄i at̄ et abbates ceteri
q̄ p̄sōe ecciastice honorabiles nō suspecte p̄prie
p̄sōe relinq̄ntur. ita q̄ sufficiat quo ad tales ex
cōis sn̄ia q̄ i nullo mō soluet̄ l̄ sciēter adhibē
tes fraudē l̄ maliciā circa ip̄i⁹ decie solutiōem
ḡnialiter p̄fere. Sup̄ his at̄ fiet p̄pulsio p̄ cen
surā ecciasticā. put̄ nob̄ et illi cui hoc p̄mittēduz
d̄uxerim⁹ v̄isū fuerit expedire. Proferetur at̄
si exp̄diēs v̄isū fuerit excōicatio ḡnialiter l̄ sp̄a
liter i eos. q̄ p̄ solutiōem decie vel suoz estiatio
nē prouētū cū fuerit faciēda. fraudē l̄ malici
am sciēter d̄uxerit adhibēda. Fiat at̄ solutiō de
cie n̄ ex ip̄is rebus q̄ p̄cipiūtur de prouētibus
h̄z i pecūia nūerata. Soluetur at̄ decia ill⁹ quos
ad h̄ec cōtigerit d̄putari. Rector p̄ochial̄ q̄ v̄z
gente necessitate cure eccie. puta qz ip̄s reside
re p̄sonaliter i eadē p̄ se n̄ sufficerz ip̄i cure p̄p̄
multitudinē p̄ochianoz vel diffusionem p̄o
chie sue. sed necesse habet v̄nū vel duos vel plu
res capellanos conducere. et eis p̄pter victū sa
lariū constituere. salariū h̄mōi poterit in decie
solutione deducere. sed ratione victus capella
nozū ip̄s forū aliquid non deducet. Et si in di
uersis ciuitatibus et dioecesibus diuersa bene
ficia obtineat. de v̄no quoqz b̄nficio in ciuita
te vel diocesi in qua illud fuerit. decima p̄sol

uetur. De elemosynis vero seu oblationibus
datis ad opus fabrice. maxime de his oblatio
nibus que in ciuitatibus et aliquibus castris
et locis dictarum prouinciarum in ceteris festi
uitatibus in candelis et alijs p̄sueuerūt dari et
offerri ad opus fabrice deputatis. decima nō
soluetur. S̄it̄ nec d̄ illis oblationibus q̄ colli
gūtur interdū p̄ laicos q̄ cōsortiales d̄nr̄. et inf
dū p̄ clericos et q̄ ad opus cōsortij reducuntur
offerūtur. vt lumiaria in eccia cruces et calices
fiant et reparentur. et etiā ex illis paup̄ibus sub
ueniatur et sepeliantur corpa paup̄ez defuncto
rum. Delati autem et clerici exules cuiuscūqz
cōditionis aut dignitatis existant: de suis pro
uentibus ecciasticis decia p̄soluetur. Ille quo
qz exp̄se q̄ sūt pro fossatis et als pro terris edi
ficādis. vt vberiores fructus producat. et ille q̄
sūt i cōseruādīs et reparādīs edificijs molēdio
rū domoz seu apothecaz et similiū ex quibz fru
ctus et pensiones recipiuntur. et nisi reparētur
fructus ex eis percipi non valent. de decia hu
iusmodi minime deducuntur. Nec etiam ille
que sunt pro custodia castrorū q̄uis fiant licet
maioze solito. Insuper de oblationibz minu
tissimis q̄s p̄cipiūt ecciastice p̄sone rōne ecciaz
suarū pro sepulturis et dādis penitētis decia p̄
soluetur. Et qz nō occurrit nob̄ qn̄ qu otidie
distributiones prouētus ecclesiastici. siue de
distributionibus q̄ dātur in horis canonicis p̄
sentibus d̄bere solui decia d̄claram⁹. Illi quo
qz qui deputati fuerit ad collectionē decie cui⁹
eis qui deberent soluere decimam de aliqua
certa summa soluenda. pro decima neq̄nt cō
uenire. De fructibus arborū et hortoz soluetur
decima. De his aut̄ que cōsumuntur vsu vel
esu animalitū. si sint ecclesiaz soluetur decima
deductis exp̄sis necessarijs q̄ sunt pro custo
dia. Si vero sunt psonarū. decima nō soluetur.
Tu ḡ in his solum deū et iusticiā pro p̄missis
p̄e oculis h̄is ex p̄dictis declaratiōibus in de
cidēdis h̄mōi dubitatiōibus q̄ pro p̄te leuiter
decidi poterunt informationem accipias. Su
per maioribus vero decisionem apostolici ora
culi exp̄tas et expectes. Volum⁹ quoqz et p̄e
sentium tibi auctoritate mandamus. vt i v̄nā
q̄bz personam ecclesiasticam deputatarum ti
bi partium cuiuscūqz ordinis conditionis v̄l
dignitatis existat. q̄ decimā ip̄am nullo mō vel
nō integre sciēter aut n̄ fm v̄z valozē fructū
suoz perceptoz. siue n̄ i termis cōstitutis exhi
buerit. seu i illoz exhibitōe maliciā cōmiserit
siue fraudē. excōis sn̄iaz aucte n̄ra p̄mulges et
et i singlos q̄ sciēter ip̄edim̄tū p̄siterit directe

De immunitate eccle. De iudeis & saracenis

vel indirecte publice l' occulte quo min' decie
p'dicte soluar' subsidium. oēs & singlōs q' h' i snial
latas icurrerit p' te & alios singlis dieb' dñicis
& festiuis cāpamis & cādelis accēsis. vsq; ad satis
factiōem p'dignā excōicatos publice nūcies. et
facias ab oib' publice euitari. Aggrauaturus
als manus tuas p' ipsos put' pter viā & p' uāci
am erigere vider' eor' dē. **Q**uā si satisfacere decre
uerit. p' plenā & itegrā satisfactiōez ab h' i excōi
bus iuxta ecclie formā absolues eosdē. & dispēs
ses cū eis sup' irregularitate. si tal' ligati n' ab
stinuerit a diuis. **P**rouiso hacten' q' p' deciam
h' i nō soluētes nullatenus sine spāli mādato
ap. se. iuocef' brachiū seculare. **Q**uōq; ad vasa
sacra paramenta calices cruces & libros aliq; b
lona mobilia ad cultū d'putata dñum. vel ad
p' uilegia eccliaz & mōasterioz aliozq; locoz ec
clesiasticoz ipius occasiōe decie manus nullat
enus extēdatur. **D**ata anagnie cal' octob. pō
tificatus nostri āno septimo.

De immunitate ecclesiarum.

Benedictus vndecimus.
Quod oli p' fe. re. l' onifa. papā. viij. p'de
cessorē nēm p' laicos erigētes siue reci
piētes a cleris & eccl'asticis p' sonis tal
lias deciam vel aliā quotā seu q'ntitatē aliquaz
re p' uentib' bonoz suoz aut eccliaz. necnō ad
uersus soluētes aut p' mittētes l' p' sentētes ac
soluturos penis adiect' statutū ē q'ntū ad p' eas
ip'as ex cā d' p' cilio frat' nroz restringim' ad ex
igētes tñmō. & ad erigē. dātes auxiliū p' siliū
vel fauorē. n' at quo ad easdem p' eas i soluētib'
aut recipiētib' a spōte dantib' d'nceps vēdi
cet sibi locū. **C**eter' attēdāt sollicitē eccliaz pla
ti & ali' clerical' p' cili' q' d' in huius subuētōi
bus solum casum necessitatis aut cōis vtilita
tis vbi laicoz ad id nō suppetant facultates de
liberatione p' uida noscitur excepisse. & d' inde
gñale statuisse cōcilium p' pter quozundam im
prudētiā ēt in hoc casu ro. pon. cuius interest
cōib' p' uidere vtilitatib' primitus p' suliē.
Attēte igitur caueant ne p'dictoz cōcilioz trās
gressores existāt aliqd' i casu p'dicto. & mltoma
gis si casus ipse non subsistit quoquo modo
vel titulo inconsulto ro. pon. occasione subuen
tionem dictaz cōcedēdo laicis vel etiā p' mit
tendo. alioquin tanq; canonicum tam solēniū
concilioz temerarij transgressores. quos
proculdubio deo p' p' itio idem infliget ponti
fer. grauissimas penas poterunt merito formi
dare. **N**ulli ergo & cetera.

De hereticis.

Benedictus. xi. inquisitorib' heretice p' uinitat'.

Ex eo q' q'dā nouella p'stō sup' negocio
heretice p' uinitatis a bōe mēorie l' onifa.
papa. viij. p. n. edita p' tinet. q' i ipso ne
gocio p' diocesanos ep's & inq'sitores sup' eodē
facto iquiri valeāt cōit' l' diuisi. & si diuisi p' o
cesserit teneant sibi iuicē cōicare. p' cessus. **N**os
p' sulere voluistis qn' & quotiēs sit ista p' cessuū
cōicatio faciēda. **N**os at d' frat' nroz p' silio itel
ligēdo diocesanos & inq'sitores tūc d'mū diui
si. p' cedēt. cū h' i illi sepati n' qn' ep'i tñm' inq'si
tores tñm' p' cedūt. cōsultatiōi v're breuē r'ndē
mus. q' qn' vtriq; p' cedūt seiuncti sibi dñt i fi
ne tñm' dū nil restat agendū. nisi q' solū snia p'
mulget. cōicare p' cessus. l' n. q'busdā potuit
videri p' legē ciuilē. q' sicut qn' aliq's ex actitat'
corā alio d'z ferre sniaz. v' p' uita qn' admīstratoz
d'legat ali' cāz sibi snia re' uata saltē i p'ncipio
.i. p' testatiōe. rursus i medio & sel' i fine q' sunt
exaiata audire d'z. ita & i casu p' niti vbi ex actis
corā alio hitil' alter p' fert sniam. sic ter h' i acta
recēseāt. q' d' fieri n' pōt si eoz d'neget' edictō. tñ
id eq'tas canonū n' admīsit. **U**nū sane casū ex
cipim' si alter cōmode n' possit p' cedere. nisi al
teri' actis v'is. **E**x hac enī cā sel' tñm'. vt fraudi
loc' nō fiat i toto negocio copia tribuat'. **C**eter'
q' snilli diocesanī p' re p' p' uētū d' hereticoz
bōis inq'sitiōis offō d'putate p' p' expēlas. q's dū
iq'rit i se p'dicto negocio faciūt : a vob' erigere
moliūt'. h' tāq; iuri absōnū cū ordiarij sint. iō
q' offm' tale q' d' eis incūbit. p' p' ijs eos o'z exple
re stipēdijs. fieri penit' p' hibem'. **R**ōem at q'dē
diocesanī p' uētū obuētōnū ex inq'sitiōis offi
cio a vob' n' ob. aliq' p' s' tōe p' s' uetudie l' mādato
p' ijs n' exposcāt. s'z cā camere n're l' ali' cui nos
vel successores n'ri romani p' tifices mādare
reddendam. redditusq; generaliter obseruari
iubemus.

De iudeis et saracenis.

Clemens quintus.

Multa mentis amaritudine concitass
grauisq; doloris aculeus perfodit mē
tem nostram intelligentes. q' renati
fonte baptismatis in deuium oberrantes. qui
deberent opprobrium illatum domino in ter
ram hereditatis sue totis viribus vindicare.
potius iuriatorib' suis fauent saracenoꝝ. v'z
horribili & p' fide nationi. & degenerātes misa
biliter a statu fidelīū fame. p' p' ie imemores : et
salutis obli'i inimicis crucis ch'risti p' ipius ne
gociū ferrū equos arma & alia p' tita. necnon
victualia & mercimonia in alexādriā et ad alia
loca saracenoꝝ terre egypti de ferre p' sumunt.

ex quo manifeste apparet. qd christianos q ad d
fensionē hereditatis dñi ibidē p suo remāse
rūt talibz adiuti subsidijs irreuerēter ipugnāt
pp̄ qd fidei negociū ibidē qdāmō noscūt depi
re. Nos igit qui ad liberādā frā ipam opam da
re itēdim? cū dī adiutorio efficacē tā gues trās
gressus vltimū sustinere nolētes se. re. Nicolai
pape. n. p. n. vestigijs in herētes pñtiū teno
re statuimus. vt nullus arma equos ferrū li
gnamīa victualia & alia q̄cūq; mercimonia in
alexandriā vel alia loca saracenoz terre egypti
deferre mittere l portare. seu de portubz eozuz
vt eis dēferat extrahere vel extrahi pmittere
aut eis als auxiliū vel fauorē p̄stare q̄quo mō
p̄sumat. Nos vō illos q̄ d hī p̄stōem nrāz au
sū temerario venire p̄sūperit. eo ipso excōis sen
tētie decernim? subiaccere: a q̄ absolui neq̄ant.
nisi tñm de bonis p̄p̄ijs i dicte terre subsidium
p̄uertēdū exoluerit q̄tū ad ptes p̄dictas detu
lerit vel miserit. aut deferre vel de ipoz portu
bus extrahi pmiserit deferēdū. nec tūcēt ab ea
de p̄tq; i mortz articulo absoluat̄ snia absq; mā
dato se. ap. sp̄ali. Et nihilomin? si p̄sōas eozuz
capi cogat i seruitutē & capturā illoz eē volu
mus. i q̄z ceciderit captiōez. auctē isup aplica
statuētes. vt illi q̄ d h̄mōi statutū nr̄m quōlz
v̄re p̄sūperit p̄t penas p̄dictas. q̄s ipō facto
i currāt. p̄petuo sint ifames & itestabiles h̄eant
ita qd nec testari nec legata eis seu relicta p̄cipe
re valeāt. & isup ad successiōes tā ex testamēto
q̄ ab itestato sint p̄sus & reddant iabiles. nec
ad publica q̄libz admittāt officia. sintq; ill oēs
act? legitimi penit? infidicti. & tāq; excōicati ho
stesq; catholice fidei postq; de ipoz h̄i temerit
tate p̄siterit diebz dōmicis & festiuis publice
nūciēnt. i fiscū bōa eoz oīa deuoluātur.

De priuilegijs & excessibus priuilegiatoz.
Benedictus vñdecimus.

Iter cūctas sollicitudies nostras qui
bus nos pastorale p̄mit officiū & debi
tū aplice p̄uitutis astrigit illa d̄z eē p̄ci
pua. vt gregi dōmico nobis supna dispositiōe
cōmissio aiāz cura nō d̄sist. ne illū lupus rapax
antiquus serpēs h̄ūani gener? imic? iuadat.
eiusq; sanguis d̄ nr̄is qd absit id clamāte p̄p̄te
ta māibz req̄rat. Debem? isup q̄tū ex alto per
mittit pacē iserere remouere scādala. iurgioz
amputare materiā. & itelligēt sup egenū & pau
perē. qz nō i fine obliuio erit paupis. & patiētia
paupm nō p̄ibit i finē. Sa nedudū bōe mēo
rie bonifa. viij. p. n. quandā speālem inter pla

tos rectores seu sacerdotes & clericos prochia
liū ecciaz ex pte vna. & p̄dicatoz ac minorū or
dinū fratres ex altera sup faciēdaz p̄dicationū
audiēdaz cōfessionū p eisdem scēs. ac de eis
relictis & de funeralibz cāonice portōis articulo
p̄stōem edidit. certū hīs modū iponēs put in
eadē p̄stōe plenius p̄tinet. S; p ea quā itēdes
bat q̄ete turbatō nata ē. p p̄cordia sūt suborta
diffidia. & pullulate inq̄etudies p trāquillita
te noscūtur. sicq; dū ansam soluissē se credidit
nodum ligasse videtur. & septē vno hydre am
putato capite suscitasse. Nec mirū qz plerūq;
pariūt nouitates discordiā. p̄serti dum ab eo
qd̄ diu equum visum ē p nouā p̄stōem recedi
tur. nec q̄re recedatur vtilitas euidēs vel alia
causa subest. Iōq; cupientes vt ipi greci cura
nostra eo plenior impēdat̄ quo amplior i agro
domini operarioz nūerus operet̄ sup egenū in
tēdētes & pauperū. ac nouitatē remouetes per
eandē p̄stōem i ductā statuim? de fratru nr̄oz
cōsilio. vt ipsoz ordinū fratres qui ad hoc d̄pu
tati fuerit i ecciis ac locis ipoz q̄ imp̄ntiaz ha
bēt & i posterum obtinebūt. ac in plateis cōibz
seu publicis libere absq; diocesanoz & aliozuz
p̄latorum petita licentia valeant clero & p̄plo
predicare. eisq; proponere verbuz dei. Caueāt
tamen omnino ne hora in qua diocesani p̄di
cti predicarent. vel coram se facerent predicari
predicent isdem fratres. Putamus etenim di
gnū vt maiori minor & superiori inferiori dese
rat in hac parte. nisi forsan aliud circa hoc face
rent de volūtate diocesanozū ipsozū. at in
studijs generalibus diebus illis duntaxat qd̄
bus sermones ad clerum fieri solent & solen
niter predicari. seu mortuozū funeribus vel
eozūdem fratruz festis specialibus seu pecu
liaribus. quia in his casibus cum diocesanis i
predicatione concurrere poterunt. predicarēt
vbi vero isdem diocesani vocarent generalit
ter ad se clerum. aut aliqua ratione vel v̄gen
te causa illum ducerent congregandum ea ho
ra in studijs memoratis diebus sep̄dicti fra
tres ab huiusmodi predicatione cessabunt.
In ecclesijs autem parochialibus fratres ipsi
inuitis eozū rectoribus seu sacerdotibus. ni
si iussi a superioribz eozū nō audeāt p̄dicare.
Sed quia multociens propositum verbum
dei audientem a peccato non retrahit. idcirco
post p̄dicationem necessarium est penitētie
sacramentū. circa qd̄ nisi articulus necessitatis
occurrat oris sacerdoti faciēda cōfessio put
scriptum est. corde ad iusticiā creditur. ore aut
fit cōfessio q̄ ad salutē exigit. als frustra eēt in

sacramēto eodē sacerdotis. q̄ inter lepā ⁊ le/
pā d̄ discernere misterū institutū. **E**lecti igit̄
ab eisdē fr̄ibz ad audiēdas cōfessiōes ⁊ p̄nias in
iūgēdas libere aucte apl̄ica absq̄ l̄nīa dioceſa/
noꝝ ⁊ alioꝝ p̄latoꝝ iſerioꝝ exēptoꝝ ⁊ n̄ exēpto/
rū q̄bz ſubſūt: q̄ ad cōfiteđū accedūt audiāt eis
peccata ſua cōfiteri volētes. **N**ō religiosos qui
p̄m ſtatuta ſuoꝝ ordinū p̄p̄rijs p̄latis cōfiteri
debeāt. aut ab eis ne cōfiteant̄ alijs p̄hibēt. ab/
ſoluāt ip̄iſq̄ penitētijs ſalutares iūgāt. iſra
ſibi deſigtoſ terminos ad h̄mōi exercēdū offm̄
cōfiteos. excōis ⁊o l̄ alias ſnīas p̄ platos latal
⁊ b̄ vel i eiꝝ fraudē denūciamꝝ irritas ⁊ inanes
Nec cōfeſſi ip̄iſ fr̄ibz pctā illa de q̄bz cōfeſſi ſunt
eis ⁊ abſoluti penitētes de illis ſacerdotibz p̄/
p̄rijs teneāt. ſicut ēt n̄ tenēt itez cōfiteri. n̄ ob/
cōfiteo ḡfal ꝓciliꝝ q̄ ſano it̄lectu ne ſeq̄ abſur/
dū q̄ p̄ p̄niam dimiſſa pctā q̄s cōfiteri debeat. ⁊
q̄ libatꝝ debitor adhuc ad ſoluēdū remaneat
obligatꝝ. it̄elligēda ē vt ex ea p̄z de illꝝ qui pctā
ſua cōfiteri alijs neglexerūt. **S**ꝝ ſacerdotes ip̄
ſi taliter cōfeſſis ⁊ abſolutis aſtricti ſint miſtra
re eucharistię ⁊ extreme v̄nctiōis etiāz ſacm̄.
Sup cōfeſſiōe at̄ facta fr̄ibz mēozatis cū de cō/
fiteōis ſoliꝝ p̄iudicio ſi falſū dicat agat̄ i iudicō
aie ſeu p̄nīe ſozo. ſtabit̄ ſimplici d̄bo illiꝝ q̄ ſa/
cramēta petit p̄dicta ⁊ die fr̄ibz ſe cōfeſſū. **D**uos
tñ cāus excipimꝝ. ſ. ſi ſacerdos aſſerat eū excōi/
catū aut notozie peccatoꝝ. ſꝝ videat ne id dicat
mēdaciter aut i d̄olū iſ fraudē. q̄z ſi b̄ egerit a
d̄licto tali niſi plene ſatiſfecerit p̄terq̄z i morte
abſolui neq̄at. nec de illo ad p̄niam aliꝝ admit/
tatꝝ. **A**t at̄ dioceſāis honoz debetꝝ referueſ p̄ci/
pimꝝ. vt puīciales p̄ozes p̄dicatoꝝ ⁊ miſtri mi/
noꝝ ordinū p̄fatoꝝ p̄ ſe l̄ alios d̄bo l̄ ſcripto eiſ
ſignificēt ſe fr̄es ad h̄ cōfeſſiōnū audiēdas et
p̄nīaz iūgēdas offm̄ eligiſſe. ⁊ n̄ noīando aut
coꝝā ip̄iſ ſiſtēdo eos nec illoꝝ nūez exp̄mēdo
petāt h̄ūiliter a dioceſanis eiſdē. q̄d̄ iſdē electi
fr̄es de ip̄oꝝ h̄n̄placito ⁊ l̄nīa d̄c̄m̄ poſſint i eoꝝ
ciuitatibz ⁊ dioceſibz iſra eis deſmīatos ſines
officiū exercere. **N**ō ſi d̄negēt l̄ iſra triduū nō
cōcedāt extūc iſdē fr̄es niſi lo minꝝ aucte eadē
h̄i officii exēq̄nt. **D**atā d̄bo l̄nīam p̄ dioceſano
rū mortē nolumꝝ terminari. **P**er h̄ aut̄ n̄ itēdū
q̄ ſep̄dicti fr̄es qui ad h̄ eligētur officii exer/
cēdū plus h̄eant i audiēdis cōfeſſiōibz ⁊ penitē/
tijs iūgēdis. q̄z parochiales ſacerdotes no/
ſcuntur h̄e. **S**icq̄ de caſibz ep̄iſ ⁊ ſupioꝝibus
quos inferius annotamus ac ſedi apl̄ice refer/
uatis ſe nullatenꝝ intrōmittāt. **O**ſeruent ḡ
ſollicite dicti fr̄es. ne ad cōfeſſiōes recipiāt cri/
minosos crim̄ibz p̄ quibz ſolennis eſt p̄nīa

indicenda. **M**odo eodem excōmunicatos re/
ſpuāt ⁊ clericos qui p̄pter delictū irregularita/
tem aliquam incurrerūt. **I**n cōueniens enim
exiſtimamus vt a peccato abſoluat qui p̄niam
ei debitam imponere aut irregularitatis penāz
peccati ſecl̄am vel excōem que iſſigitur maxie
a iure. q̄nq̄z p̄ crimine. queue que ab eccl̄ia. et
p̄ cōſequens a p̄cipatiōe eccleſiaſticoꝝ ſacra/
mentoz excludit. remouere non poſteſt. **I**n cen/
diarios ⁊ eoſq̄ qui taz enozm̄bz ſunt irretiti
peccatis. q̄ ea rōnabilis cōſuetudo p̄ſcripta ca/
nonice in ep̄atibz aliquibz referuauit ep̄iſ ſiſtē
nō admittant. quā cōſuetudinem ex cā q̄ iuſte
ad id aim noſtrum mouit ſolūmodo circa vo/
luntarie homicidas falſarios eccl̄iaz imunitatꝝ
⁊ libertatis eccleſiaſtiche violatoꝝ ⁊ ſortilegoſ
approbamus. **N**ō ſi forſan ante q̄z ab eo qui po/
teſtatem habet abſolui poſſint. mos taliū cōfi/
teri volētū verifimilit̄ timeat. etiā i p̄dictis ca/
ſibus ſep̄ſati fr̄es eos cōfiteri volētes audiāt
ip̄iſq̄ b̄n̄ficiū abſolutiōis impendant. **S**ed
ſubeant iuramentū q̄ liberati ſe ſuis ep̄iſ ⁊ ex/
cōicatoꝝ p̄ntabūt excōicantiū ſup his p̄ q̄bz
ab eis excōicati erant ⁊ ep̄iſcopoz p̄ peccato hu/
iuſmodi parituri mandatis. **E**ꝝ quia poſt ba/
p̄tiſimum inter cetera magis ad ſalutem neceſ/
ſaria eſt propoſitio verbi dei quo audientes ib/
lud quod eſt victoria noſtra inſtruuntur in ſp̄/
te. docentur fugienda fugere ⁊ ſectāda. ſectari.
a quo per peccatum lapſi reſurgūt penitētie
ſacramentū p̄ficiunt. **G**randis nobis ſollicū/
tudo incumbit. vt tales ad h̄c p̄moueantur
fratres qui oleo dulcedinis verbi eiſdem no/
ſtros ſoueat ſubditos. a peccatis prohibeant
inreparationis vino peccatoꝝ ſuoꝝ mordeant
vulnera. eoſq̄ ad illa penitētie acrimoia pur/
gandum ⁊ tergendū puocēt ⁊ inducant. **E**d
id vero exequendum ſcientia diuine legis ex/
poſcitur. deſideratꝝ ordo. ⁊ vite integritas etiā
poſtulat. **S**criptum eſt enim. **E**u ſciam repu/
liſti. ⁊ ego te repellam. ne ſacerdotio fungaris
mihi. quia labia ſacerdotis cuſtodiunt ſcienti/
am ⁊ legē exq̄rūt ex ore eiꝝ. als put ad eū p̄tinꝝ
intꝝ peccatū ⁊ peccatū n̄ poſſet diſcernere. nec
p̄ctoꝝ ex̄ns d̄i d̄nt narrare iuſticias. ⁊ teſtamētū
illiꝝ aſſumere p̄ os ſuū. **N**ā cuiꝝ vita deſpicitur
cōſeꝝns ē vt eiꝝ p̄dicatio p̄tenat. **Q**uare decer/
nimꝝ vt priozes ⁊ miniſtri ḡſiales ⁊ puīciales
p̄dicatoꝝ ⁊ m̄ioꝝ ordinū p̄fatoꝝ vel eoꝝ vica/
rij de diſcretoꝝ conſilio ad tam ſalubꝝ officii
fratres diuina ſcientia doctos diſcretionē vi/
gētes. vita p̄batoꝝ ⁊ exptos moribz. alioquin
diſtrictā reddāt i futuro examie rōnē. eligāt ⁊

De priu. et ex. LXXVI

assumant. Sic enim quod predicabunt facienti. quod arguent operari cessabunt. et in eis edificabitur populus. Sicut et pariter et exemplo. Ceterum licet sicut predicant de necessitate non sit iterum eorum confiteri peccata. nisi quod propter erubescitiam quam magna est penitentia potest ut eorum peccatorum iterum confessio reputatur salubre districte iniungitur. ut fratres ipsi confitentes attentamente moneantur. et in suis predicacionibus exhortentur. quod suis sacerdotibus saltem se confiteantur in anno. afferendo id ad animarum profectum proculdubio pertinere. Porro ut circa sepulturam apud loca eorumdem fratrum eligentium sepeliri. et portionem canonicam de relictis eisdem fratribus mitem detrahendam nequaquam in posterum dubitari. iubemur. ut corpora defunctorum quae apud eorumdem fratrum loca elegerint dum uiuerent sepulturam processionaliter cum cruce thuribulo et aqua benedicta cantando seu legendo officium mortuorum uel psalmos. et alienas ingrediens parochias possint assumere et ad suas deferre ecclesias tumulanda. De quibuscumque uero relictis profectibus fratribus in communi uel singulis ultimis decedentium uoluntatibus. siue apud eos sepeliendi sint siue alibi nulla per parochiales sacerdotes morientium a qua fratres ipsos liberos esse uolumus canonica portio. uel multo minus per episcopos episcopalis quanta omnino cum eis tanquam exempti non subsint. nec etiam debita iure parochie si forsitan cathedralis defunctorum esset parochialis ecclesia. detrahatur. De funeralibus autem medietatem si commode diuisionem recipiant. alias eiusdem medietatis estimationem soluant parochiali ecclesie et sacerdotibus antedictis. Funeralia uero intelliguntur hoc casu que cum funere deferuntur. De candelis uero quas fratres portant portio non pertinet. Moneant autem iidem fratres et per posse inducant confitentes sibi. ut de propriis bonis suis parochialibus ecclesiis eorumque sacerdotibus competenter relinquunt et quae eis debent. parochialia iura reddant. ad hoc non murmuret quiescentis secularis clerus. non gerat molestie prelati quod circa premissa sic diximus prouidendum. Attendant quanta ex his que in primis duobus articulis statuta sunt salus animarum proueniat. Aduertant quanta tollantur iurgia et patenter confiterentur. quod eorum onera cum alijs nostro beneficio salubriter et quasi necessario partium. Circa tertium uero articulum diligenter intelligant. quod fratres ipsi hoc per priuilegia romanorum pontificum eis benigne concessa ante constitutionem eandem habentenus habuerunt. Quodque sunt pauperes nihil habentes singuli nec in communi rustica predia. imo nec urbana uel mobilia eorum alteri uel etiam uniuersi. mendicant uictium. querunt uestitum. et

atenus sustinere possunt. quatenus uel uiuorum pietas aut morientium charitas eis necessaria subministrat. Quis ergo non misereatur eorum. qui omnia uoluntate habendi etiam reliquerunt. Quis non compatitur eiusdem operantibus tam utiliter in agro predicto. Certe nullus. nisi qui triturationis bouis os ipse alligare uelit. aut eos subtractis alimentis necare. Inopes patri monij onera ipsa non habendi necessitate non sustinent. et a curialibus res ecclesiis uel pijs locis donatas a quarte prestatione seu lucratiuorum inscriptionibus lex facit immunes. relictis pauperibus non patiuntur falcidiam. et legata ad fabricam uel pro ornamentis ecclesiis aut ad diuinum cultum perpetui solutioni non subiacent canonice portionis. Pauperes autem ut dictum est sunt fratres. et quod eis reliquitur. aut in sua alimenta erogant aut in fabricam. siue in cultum diuinum et ecclesie ornamenta conuertunt. propter quod nos qui debemus intelligere super egenum et pauperem et non obliuisci eorum cum humanitatis sit etiam secularis principis prospicere egenis et dare operam. ut pauperibus alimenta non desint. non tam pie quam quodammodo iuste in eorum articulo egimus egenos eosdem ut premittitur reddendo fratres ab onere canonice portionis exemptos. Nec autem dicta portio que incipit. super cathedram. quae penitus reuocamus. alijsque quibuscumque constitutionibus specialibus et generalibus statutis priuilegijs indulgentijs sub quacumque forma uerborum concessis. etiam si de ipsis de uerbo ad uerbum uel aliquorum nominibus in nostris litteris oporteret fieri mentionem. conuentumibus pactis iuramentis sententijs et consuetudinibus contrarijs nequaquam obstantibus inuolabiliter obseruari sancimus. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrorum statuti denunciationis exemptionis preceptorum approbationis iussionis uoluntatis reuocationis et sanctionis infringere. si quis autem et cetera.

Clemens quintus.

Meruit charissimi filij nostri philippi regis francorum illustris sincere affectio ad nos et ecciam romanarum integritas et progenitorum suorum preclara merita meruerunt. Meruit insuper regnicolarum puritas ac deuotionis sinceritas. ut tam regem quam regnum fauore beniuolo prosequamur. Hinc est quod nos regi et regno per diffinitionem

De penitē. ⁊ remissio.

⁊ declaratiōem bone mēorie bonifacij pape. vij. p̄decessoris nr̄i. q̄ icipit. vna sc̄am. nullū voluimus vel intēdim⁹ p̄iudiciū generari. nec q̄ p̄ illa rex regnū ⁊ regnicole p̄libati apl̄i ecc̄ie sūt subiecti romane q̄ antea existebāt. **S**oia itel ligātur i eodē eē statu quo erāt añ diffinitioez p̄fata taz quantū ad ecc̄iam q̄ ēt ad regē regnū ⁊ regnicolas sup̄ius noiatos.

De penitētijs ⁊ remissionibus.

Bonifacius octauus.

Atiquoz h̄y fida relatio: q̄ accedenti bus ad honorabile basilicā principis ap̄loz de vr̄be p̄cesse sūt magne remis sioes ⁊ indulgētie pctōz. Nos igit̄ q̄ iuxta offi cij nr̄i debitū salutē appetim⁹ ⁊ p̄curam⁹ libētis singuloz h̄i remissioes ⁊ indulgētiās oēs ⁊ singulas raras ⁊ ḡtas h̄ntes. ipsas auēte apli ca p̄firmam⁹ ⁊ approbam⁹ ⁊ ēt inouam⁹. ⁊ p̄i tis scripti patrociniō cōicamus. vt tā br̄ssimi petrus ⁊ paulus aplice eo āplius honorētur. q̄ ipoz basilice de vr̄be deuoti⁹ fuerit a fidelibus frequētate. ⁊ fideles ipi sp̄ualiu largitiōe m̄ie rū ex h̄i frequētatiōe mag⁹ senserit se refertos. Nos de oīpotētis dei m̄ia ⁊ eozūdē ap̄loz eius meritis ⁊ auctoritate p̄fisi de fratru nr̄oz cōsilio ⁊ aplice plenitudie p̄tatis oībz i p̄nti anno millesimo trecentesimo a festo nat̄itatis d̄ni nostri iesu ch̄risti p̄terito p̄rie ichoato ⁊ i quoli bet āno cētesimo secuturo ad basilicas ipas ac cedētibz reuerēter vere penitētibz ⁊ p̄fessis vel q̄ vere penitebūt ⁊ p̄fitebūt i h̄i p̄nti ⁊ quoli bet cētesimo secuturo ānis nō solū plenā ⁊ lar giorē. imo plenissimā oīm suoz p̄cedem⁹ ⁊ cōi cedimus remiā pctōz. Statuētes vt q̄ volue rint h̄mōi indulgētie a nob̄ cōcesse fore p̄cipies si fuerit romani ad min⁹. xxx. diebz continuis seu int̄pollaris. ⁊ saltē semel i die. Si d̄o pegri ni fuerint aut forēses sili mō diebz. xv. ad basi licas easd̄ accedāt. vnusq̄sq̄ tñ plus merebit ⁊ indulgētia efficacius affeēt. qui basilicas ipas amplius ⁊ deuotius frequētabit. Nulli ḡ om nino h̄m̄i ⁊c. Datum ⁊ cetera.

De sn̄ia erōis suspēisionis ⁊ interdicti.

Bonifacius octauus.

Ex cōicamus ⁊ anathematizamus ex p̄ te dei oīpotētis p̄ris ⁊ filij ⁊ sp̄s sancti auctoritate quoz btōz ap̄loz petri ⁊ pauli ⁊ nr̄a oēs clericos religiosos ⁊ laicos vtri usq̄ serus. siue sint familiares curie siue ali j vñcunq̄. qui aliquod pactū fecerint. seu aliq̄d puū vel magnū p̄miserint vel p̄missionē rece perint. aut ex pacto siue p̄missionē occulta vel manifesta facta sub ḡfialibz ⁊ p̄larie nō exp̄ssis

De sentē. excom. su. ⁊.

ap̄te verbis q̄cūq̄ tederit aut receperint magnū vel puū vel p̄missionē de q̄cunq̄ re aut vtilita te p̄pter h̄ cōsequēda fecerit. vel receperit. p̄ ali qua iusticia siue ḡta. p̄ se aut p̄ alio i causis vel iudicijs seu als p̄ l̄ras aplicas ⁊ q̄buscunq̄ mo dis ap̄d sedē aplicā obtinēda. ⁊ h̄ac sn̄iam ad p̄mittētes ⁊ acceptātes dātes ⁊ recipientes duximus extēdendā. Illos q̄z qui aliquē sci j uerint culpabilē in p̄dictis ⁊ nobis infra diez triū spaciū nō retulerint. vel alicui p̄ quem ad nos verbū fideliter p̄ferat. simili decernimus sn̄ie subiacere. Decernim⁹ ēt. vt nullus hanc incurres ex cōicatiōis sn̄iam pro p̄dictis vel ali quo p̄dictoz absq̄ speciali m̄adato nr̄o absolu tōis b̄nificiū valeat obtinere. nisi forsan ad nos h̄re accessū nō posset i mortis articulo p̄stitur⁹ nec ēt ad absolutiōis grām admittat: nisi p̄r q̄d primū dedit vel recepit itegraliter paup̄ibz largiat. Iusticiā vere siue grām sic obtētā nul lius p̄sus eē momēti volum⁹. oīq̄ statum⁹ carere effectu ⁊ robore ihermitat̄is. **S** ⁊ sciēnt vtētes ipsis simili sn̄ia ex cōicatiōis astringim⁹ ⁊ reseruātes nobis absolutionē eoz ⁊ cū mis sis in oībz ad penas siles obligamus. **I**dem.

Prouide attēdētes. q̄ vt frequētius q̄uis nō sine culpa. tñ multoz m̄di cti sn̄ie p̄ferit. Q̄z sūt nōnulli iudi ces nimis p̄mpti ad p̄ferēdas easn̄o ēt i nego cijs siue cāis q̄ iterdū plus ex cupiditatis q̄ charitatis radice p̄spicius iudicijs p̄cedere ar guūtur. Q̄z interditi tpe diuina organa su sp̄dūtur. ⁊ laudes nec eccl̄astica sacramenta m̄strant vt solent. tollūtur mortuis seu m̄i nuū suffragia p̄sertim p̄ oblatiōem frequē tem hostie salutaris. Adolescētes ⁊ puuli p̄ci p̄ates rariis sacramenta minus inflāmantur ⁊ solidantur in fide. fidelum tepescit deuotio hereses pullulant ⁊ multiplicantur pericula a nimarum. Presentis constitutionis prouide mus edicto. vt nulla prouincia ciuitas castrū villa locus territorium vel districtus auctori tate ordinariæ vel delegata supponatur ecclesia stico interdicto pro pecuniario debito vel pro cuiusuis monete vel pecunie quantitate qua cunq̄ occasione. vel causa seu quouis q̄sito co loze. p̄ eo marie q̄ ipoz d̄ni rectores seu offi ciales quocunq̄ nomie censeantur. aut incole seu habitatores aut singulares p̄sone ipozuz statutis vel statuēdis ordiat. vel ordinādis ter minis h̄i debitū seu quātitatē nō soluit hactenus aut i antea nō p̄soluet. Nos enī ex nūc de cernimus irritū ⁊ iane si secus hactenus exti tuit attētātū vel p̄tingerit attētari. illōz iuo

canus omnino. Non obstantib⁹ quibuscunq; contractib⁹ obligationibus pactis cōventionibus ppositionib⁹ submissionibus fideiussioib⁹ cōsensibus pcessibus ⁊ sentētijs super hoc habitis vel habendis. iuramentoz penaz spūaliū ⁊ tpaliū seu multarum vel quacunq; alia firmitate vallatis. nisi talis suppositio interdicti hactenus foret facta vel inantea fieret de aplice sedis speciali licentia ⁊ expressa per ipsius sedis patentes litteras apparente.

De expectantibus bñficiū i ep̄atu aliorum.

Hōm̄es ep̄s seruus seruoz dei ad ppetuam rei memoriā. Sedes apostolica in suis actibus veritateꝝ psequēs lucem amās libenter euitat nodose ābiguitatib⁹ iuolutionē. illamq; sp̄ in suis ordinationibus reseruare cautelā intēdit: vt de illis pueniat cōmodum qđ alijs non imineat tetrimētum. Sane p̄dicte ad diuini cultus augmētū ⁊ salutē populi quē i nōnullis ciuitatib⁹ ⁊ diocētib⁹ sic multiplicarat altissimus. qđ in eaz singulis singuloz vultus neq̄bat vt cōdet cet vnicus pastor inspicere aut als ptes boni pastoris implere: salubriter intendentes in ipsis diocētib⁹: quarū nōnullas in duas ⁊ alias in plures diocēses durimus diuidendas certas ciuitates ac ecclias ereximus cathedrales. quaz singulis districtas pprias et limitares diocēses iussimus assignari. Quē quoniam plures añ ordinationē seu diuisionē n̄am huiusmodi tā a nobis q̄ a p̄decessoribus nostris romanis pontificibus aplicas obtinuerūt litteras sup bñficijs ecclias in ipsis tūc integris diocētib⁹ vacaturis. q̄ nōnulli restāt adhuc executioni mādāde. Nos amouere volentes cuiuslibet dubitationis scrupulū. que circa gratiaz executionē sup h̄i bñficijs concessaz possēt forsan icidere. ⁊ puidere cōsiderātes attentī. qđ p ordinationē seu diuisionē nostram p̄dictam ius ad rem expectantibus dicta beneficia antea competens ex ratione imitari nō debet. quin adeo efficac in diuersis diocētib⁹ maneat. sicut in ipsis quondam integris prius erat. auctoritate presentū declaramus. qđ oēs ⁊ singule gratie sup bñficijs vacaturis añ diuisiones h̄mōi in ipsis quondā integris diocētib⁹ a nobis vel p̄decessoribus nostris psonis quibuscunq; concessē tā in ipsis quondā nūc diuisis q̄ in alijs diocētib⁹ decisis ab illis eisdem modo ⁊ forma possint suo ordine per executores mundanos ⁊ alios ad quos id ptinebit ad debitam executionem adduci. quibus ante diuisiones sepefactas po-

terant ⁊ debebant. Item etiam declaramus quo ad litteras apostolicas iusticiam continentes. vt videlicet iudices dati per illas in causis quarumlibet psonaz que nūc de huiusmodi diocētib⁹ dimissis existunt possint iuxta eaz tenorem proinde pcedere ac si dicte diocēses de quibus mentio in litteris eisdem haberetur integre remansissent. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostre declarationis infringere vel ei ausu temerario cōtraire. si quis autē hoc attētare presumpserit indignationē oīpotentis dei ⁊ beatorum petri ⁊ pauli apostolorum eius se nouerit incurfurū. Datum auinione cal. nouemb. pontificatus nostri anno secundo.

a
primū vacat
Johannes
in iudicijs
Nos igitur
b
predictam
prosequendo
ampliare
alij cui
c
debet infra
in subscriptis
vel tomicij
suspendere
d
ad agendum
artauit
ac si simul
a futuro
e
a vacationis
seu dignitati
eos qui
qui apud

f
⁊ nisi
naculum
mulieribus
uentur nullus
g
suauitas
tribuitq;
Et illa
qui scholas
primum
pro crimine
h
officiales
suspensi
vbiq;
hisq; non
pastoralis
i
Incipiunt decre
hominum liceat
⁊ tanq;
dumtaxat

Faint, illegible text in the upper left quadrant of the page.

Faint, illegible text in the upper right quadrant of the page.

1	1
2	2
3	3
4	4
5	5
6	6
7	7
8	8
9	9
10	10
11	11
12	12
13	13
14	14
15	15
16	16
17	17
18	18
19	19
20	20
21	21
22	22
23	23
24	24
25	25
26	26
27	27
28	28
29	29
30	30
31	31
32	32
33	33
34	34
35	35
36	36
37	37
38	38
39	39
40	40
41	41
42	42
43	43
44	44
45	45
46	46
47	47
48	48
49	49
50	50

Faint, illegible text in the lower right quadrant of the page.

